

ПЕДАГОГИКА НА ОБУЧЕНИЕТО ПО ИЗОБРАЗИТЕЛНО ИЗКУСТВО

ОБРАЗОВАТЕЛНО-КВАЛИФИКАЦИОННА СТЕПЕН: **БАКАЛАВЪР**

СРОК НА ОБУЧЕНИЕ: **4 ГОДИНИ**

ФОРМА НА ОБУЧЕНИЕ: **РЕДОВНА**

Специалност "Педагогика на обучението по изобразително изкуство" е открита през 1992 година. Квалификационната характеристика, учебния план и учебните програми са в съответствие със Закона за Висшето образование и държавните образователни изисквания на професионално направление 1.3. "Педагогика на обучението по...". Образователните цели на специалност "Педагогика на обучението по изобразително изкуство" са насочени към специализирана подготовка и реализация на студентите като учители във всички степени на средното общообразователно училище, специализирани училища и паралелки с изучаване на изобразително изкуство. Специалността е акредитирана с оценка 9,40 за срок от ШЕСТ години и провежда обучение в образователно-квалификационна степен "Бакалавър" и "Магистър". Обучават се студенти от всички региони на страната, както и от съседни държави.

ОРГАНИЗАЦИЯ НА ОБУЧЕНИЕТО.

Учебният план и учебните програми за специалност "Педагогика на обучението по изобразително изкуство", образователно-квалификационна степен "Бакалавър" са разработени съобразно Националните стандарти и изисквания на Закона за висшето образование. Задължителните учебни дисциплини са свързани с придобиване на обща и специализирана подготовка, осигуряваща фундаментална и специална подготовка. Включени са учебни дисциплини като: „Педагогика“, „Методика на обучението по изобразително изкуство“, „Теория на изобразителното изкуство“, „Психология“, „История на световното изобразително изкуство“, „История на българското изобразително изкуство“, „Изкуството на XX век“, „Естетика“, „Анализ и тълкуване на художествени произведения“, „Приобщаващо образование“. Избираемите учебни дисциплини са свързани със специфични области от изобразителното изкуство и допълват компетенциите на студентите - бъдещи учители. Студентите се дипломират след полагане на Държавен практико-приложен изпит в училище и Държавен изпит - писмен и устен или разработка, и защита на дипломна работа. Факултативните учебни дисциплини дават възможност за получаване на допълнителни знания по различните видове изобразителни изкуства.

ОБРАЗОВАТЕЛНИ ЦЕЛИ.

Обучението в бакалавърската програма на специалност "Педагогика на обучението по изобразително изкуство" има за цел да подготвя специалисти с подходяща квалификация и възможности, чрез които студентите да могат да се реализират пълноценно като учители по изобразително изкуство и в други области, свързани с изобразителното изкуство, а също и като художници на свободна практика. Теоритико-методическата и практическа подготовка на специалиста, бъдещ учител по изобразително изкуство, дава възможности да разработва учебна документация относно предвидения материал в обучението по изобразително изкуство, регламентиран от Държавните образователни изисквания, като се съобразява с правилата и изискванията на съответното училище. Учителят по изобразително изкуство получава необходимата практическа подготовка особено важна в учителската му дейност. Той придобива умения и възможности, които да прилага в класните и извънкласни дейности. Чрез тях създава положително отношение у учениците към художествените дейности, което е предпоставка за изграждане на трайна естетическа култура, необходима за възгледите на всеки млад човек. Обучението по специалността осигурява:

1. Общонаучна, общопедагогическа и художествена подготовка, които включват изучаване на понятийния апарат, методологията и закономерностите на науките

„Педагогика“, „Естетика“, „Психология“, „Теория на изобразителното изкуство“. Тук се включват и необходимите за всеки съвременен учител подготовки по информатика, графичен дизайн, чужд език и други;

2. Обща подготовка по теоритико-практическите художествени учебни дисциплини, като „Анатомия“, „Перспектива“, „Цветознание“ и „Компютърна графика“, които са свързани с изобразяване на човешкото тяло и неговите действия в ергономичната среда;

3. Специална теоритико-методична подготовка, свързана с усвояване на понятийния апарат, методологията и принципите на учебните дисциплини „Теория и методика на обучението по изобразително изкуство“, „Психология“, „Естетика“ и други;

4. Художествено-практическа подготовка. Тя включва владеене на методическите умения за обучение по основните художествени теоретични дисциплини, а също така и на практическите умения по основните изобразителни дейности от изобразителните изкуства, прилагани в обучението;

5. Специализираната методико-практическа подготовка се реализира освен в задължителните основни учебни дисциплини, свързани с методиката, педагогиката и практическите учебни дисциплини и чрез предложените избираеми такива. Чрез тях те допълват и разширяват своите умения и възможности.

ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ПОДГОТОВКАТА НА ЗАВЪРШИЛИТЕ СПЕЦИАЛНОСТТА.

Завършилите специалността "Педагогика на обучението по изобразително изкуство" трябва да имат общонаучна и общопедагогическа подготовка, която включва изучаване на понятийния апарат, методологията и закономерностите на науките: педагогика („Теория на възпитанието“ и „Дидактика“) и психология (обща, възрастова и педагогическа). Тук се включва и необходимата за всеки съвременен учител подготовка по информатика.

КВАЛИФИКАЦИЯ И КАРИЕРНО РАЗВИТИЕ

Студентът завършил ОКС "Бакалавър" по специалност "Педагогика на обучението по изобразително изкуство", се подготвя основно за реализация в различните звена и степени на образователната система в Р.България: учител по изобразително изкуство, ръководител на школи по изкуствата, директор на учебни заведения, провеждащи обучение по изобразително изкуство и художник на свободна практика. Той реализира разнообразните задачи от сферата на изобразителното изкуство, от различните степени на училището 1-12 клас в провежданите от него урочни и извънурочни форми, свързани с изобразителното изкуство: рисунка на асфалт, художествени пленери, рисунки-графити, екскурзии с художествена цел и др. Специализиращата теоретико-практическа подготовка се реализира, както чрез основния курс по „Методика на обучението по изобразително изкуство“ (в различните степени на общообразователното училище), така също и чрез избираемите дисциплини. Завършилият бакалавърска степен учител по изобразително изкуство има възможност: да специализира в различни форми за следдипломна квалификация и продължаващо обучение; да продължи образованието си в образователно-квалификационна степен "Магистър" и "Доктор".

Катедрен координатор за специалност „Педагогика на обучението по изобразително изкуство“: Проф. д-р Емил Куков

Адрес: Благоевград, ул. „Иван Михайлов“ No 66, УК-1

Приемно време: понеделник от 12.30 ч. – 14.15 ч., стая 1538

УЧЕБЕН ПЛАН
„ПЕДАГОГИКА НА ОБУЧЕНИЕТО ПО ИЗОБРАЗИТЕЛНО
ИЗКУСТВО“ – ОКС „Бакалавър“

Първа година			
Първи семестър	ECTS кредити	Втори семестър	ECTS кредити
История на световното изобразително изкуство - 1	3	История на световното изобразително изкуство - 2	2
Рисуване - 1	5	Рисуване - 2	5
Живопис - 1	5	Живопис - 2	5
Графика -1	5	Графика -2	5
Скулптура - 1	5	Скулптура - 2	5
		Педагогика	5
Избиреми дисциплини (студентите избират две от три дисциплини)		Избиреми дисциплини (студентите избират три от пет дисциплини)	
Пластична анатомия	3,5	Цветознание	1
Перспектива	3,5	Теория на изкуството	1
Малка пластика	3,5	Основи на модния дизайн	1
		Информатика	1
		Вечерен акт	1
	Общо 30		Общо 30
Втора година			
Трети семестър	ECTS кредити	Четвърти семестър	ECTS кредити
История на българското изобразително изкуство - 1	2	История на българското изобразително изкуство - 2	2,5
Рисуване - 3	5	Рисуване - 4	4,5
Живопис - 3	5	Живопис - 4	4,5
Графика - 3	5	Графика - 4	4,5
Скулптура - 3	5	Скулптура - 4	4,5
		Лятна учебна практика -1	2,5
Избираеми дисциплини (студентите избират две от четири дисциплини)		Избираеми дисциплини (студентите избират три от пет дисциплини)	
Описание, анализ и тълкуване на художествени произведения	2	Естетика	2,5
Компютърна графика	1	Българско народно изкуство	2
Защита при бедствия и долекарска помощ	1	Книгата – текст, илюстрация, оформление	2
Чужд език -1	2	Компютърни технологии в изобразителното изкуство	2,5
		Чужд език - 2	2,5
	Общо 30		Общо 30
Трета година			
Пети семестър	ECTS кредити	Шести семестър	ECTS кредити
Методика на обучението по изобразително изкуство – 1	4	Методика на обучението по изобразително изкуство – 2	4
Изкуството на XX век	3	Текуща педагогическа практика – 1	3
Хоспетиране	3	Лятна учебна практика – 2	3
Спорт - 1	0	Спорт - 2	0
Избираеми дисциплини (студентите избират пет от девет дисциплини)		Избираеми дисциплини (студентите избират пет от девет дисциплини)	

Живопис - 5	5,5	Живопис - 6	5,5
Графика - 5	5,5	Графика - 6	5,5
Скулптура - 5	5,5	Скулптура - 6	5,5
Рисуване - 5	5,5	Рисуване - 6	5,5
Декоративни изкуства - 1	3	Декоративни изкуства - 2	3
Педагогическа психология	3	Живописа като групов и индивидуална терапия при деца и възрастни	3
Социална психология	3	Изобразителни материали в изкуството и детското творчество	3
Психология на изкуството	3	Графичен дизайн - 2	3
Проблеми на социализацията на деца от различни етноси	3	Писмена и говорна култура	3
Графичен дизайн - 1	3	Древни цивилизации	3
Чужд език - 3	3	Чужд език - 4	3

Трета година			
	Общо 30		Общо 30
Четвърта година			
Седми семестър	ECTS кредити	Осми семестър	ECTS кредити
Текуща педагогическа практика - 2	3	Стажантска практика	20
Приобщаващо образование	2	Държавен изпит или защита на дипломна работа	10
Информационни и комуникационни технологии в обучението и работа в дигитална среда	3		
Избираеми дисциплини (студентите избират пет от девет дисциплини)			
Живопис - 7	6,5		
Графика - 7	6,5		
Скулптура - 7	6,5		
Рисуване - 7	6,5		
Методика на преподаване на живопис в специализирани училища	3		
Програма по изобразителни дейности за извънкласни и извънучилищни форми на обучение	3		
Идентификация и развитие на надарени деца	3		
Арттерапия – теория, история и съвременни практики	3		
Композиция	3		
Стилизацията в творческия процес по изобразително изкуство	3		
Графичен дизайн - 3	3		
	Общо 30		Общо 30

ОБЩО ЗА 4 УЧЕБНИ ГОДИНИ: 240 КРЕДИТА

АНОТАЦИИ НА УЧЕБНИ ДИСЦИПЛИНИ

ИСТОРИЯ НА СВЕТОВНОТО ИЗОБРАЗИТЕЛНО ИЗКУСТВО – 1 и 2

ECTS кредити: 3.0, 2.0	Семестър: I, II семестър
Форма за проверка на знанията: текуща оценка и изпит	Седмичен хорариум: 2 л.
Вид на курса: лекционен	Статут на дисциплината: Задължителна
Специалност: Педагогика на обучението по изобразително изкуство	Методическо ръководство: Катедра „Изобразително изкуство“ Факултет по изкуствата

Лектори:

Проф. д-р Емил Куков

Анотация: В рамките на лекционния курс е включена история на изкуството от късен палеолит до края на XIX век. Всеки отделен период се представя с основните си исторически данни, с характерни произведения и типични отношения между изкуство и действителност. Лекциите се онагледяват с видеофилми, компактдискове, репродукции. Общата цел на курса е да предаде:

- познания за генезиса и общата периодизацията във всеобщото художествено;
- познания за тематичния кръг и сюжетите, за специфичните изразни средства и за връзките между изкуство и действителност, между изкуство и общество във всеки отделен период;
- познания за историческите предпоставки за поява, развитие и отмиране на даден стил; за културните модели на дадена епоха;
- познания за стилового развитие на изкуството през отделните периоди;
- познания за художествените произведения, характеризиращи определен период.

Съдържание на учебната дисциплина: Изкуството през късния палеолит, мезолита, неолита, енеолита и бронзовата епоха. Изкуството на Египет. Изкуството на Егейския свят, Гърция и Рим. Изкуството на средните векове. Изкуството на Ренесанса. Изкуството на Европа XVI – XIX в. Основни направления и стилове. Барок. Класицизъм. Романтизъм. Реализъм. Импресионизъм. Постимпресионизъм

Технология на обучението и оценяване: Студентите правят две контролни работи през семестъра. Изискванията за завърка на семестъра са редовно посещение на занятията, изпълнение на поставени задачи.

РИСУВАНЕ – 1, 2, 3, 4

ECTS кредити: 5.0, 5.0, 5.0, 4.5	Семестър: I, II, III, IV семестър
Форма за проверка на знанията: текуща оценка; изпит; текуща оценка; изпит	Седмичен хорариум: 4 пу.
Вид на курса: практически	Статут на дисциплината: Задължителна
Специалност: Педагогика на обучението по изобразително изкуство	Методическо ръководство: Катедра „Изобразително изкуство“ Факултет по изкуствата

Лектори:

Доц. Христо Шапкаров

Ас. Румен Дешев

Анотация: Дисциплината Рисуване включва система от практически учебни задачи – извлечени от принципите на художествената форма, перспективните закони, пастичната анатомия, техникo – технологическата естетика на изобразителните средства. В този смисъл тя е традиционна и научно обоснована в изобразителното изкуство. Въщото време е и демократична, защото са предвидени упражнения със свободно съдържание и запознаване със загатките на артистичното рисуване.

Съдържание на учебната дисциплина: Последователно променяне и усложняване на учебните задачи в процеса на обучение, студентите овладяват на практика законите и изразните средства за изграждане на рисунката. Осъществява се връзка с други теоретични и практически дисциплини /живопис, моделиране и др./ Определяне и анализиране значимостта на отделните елементи в композицията и тяхното значение за нейната завършеност. Достигане до индивидуални технически и естетически резултати в учебния процес.

Технология на обучението и оценяването: Студентите изпълняват задачи по аранжирани постановки и поставени конкретни художествено естетически и технико-технологически изисквания. Изисквания за заверка на семестъра са редовно посещение на упражненията, изпълнение на поставените задачи. Брой и качество на творби от извън адиторната дейност.

ЖИВОПИС – 1, 2, 3, 4

ECTS кредити: 5.0, 5.0, 5.0, 4.5	Семестър: I, II, III и IV семестър
Форма за проверка на знанията: текуща оценка; изпит; текуща оценка; изпит	Седмичен хорариум: 4 пу.
Вид на курса: практически	Статут на дисциплината: Задължителна
Специалност: Педагогика на обучението по изобразително изкуство	Методическо ръководство: Катедра „Изобразително изкуство” Факултет по изкуствата

Лектори:

Проф. д-р Ралица Игнатова

Анотация: Дисциплината “Живопис” дава определена система от знания по теория на живописиста и необходима изобразителна грамотност за успешно изграждане на живописен етюд и самостоятелни живописни произведения.

Съдържание на учебната дисциплина: В тази дисциплина се дават знания относно технологията на живописиста, знания за композиционното, рисунъчно, светлосянъчно, и цветово обемно-пространствено изграждане на натурата със специфичните за живописиста изразни средства, знания за пропорциите и пластиката на главата, голото и облечено човешко тяло, знания за изграждане на пространството чрез законите на линейната и въздушна перспектива.

Технология на обучението и оценяване: Осъществява се чрез практически упражнения, поставят се задачи – предимно индивидуални. В упражненията студентите овладяват различни художествени похвати, както и технологията за напрана на живописна творба. Методите за поднасяне на информационния материал са дискусия, беседа, онагледяване (репродукции на художествени произведения, студентски етюди от фонда др.), интерпретация, оценяване, демонстрации и корекции (при практическите упражнения).

Оценяване и текущ контрол: В края на I и III семестър, студентите завършват с текуща оценка, а във II и IV семестър студентите завършват с практически изпит. Към оценката се добавят и резултатите от текущия контрол на следните дейности: рисуване на автопортрет; рисуване на пейзажни скици; рисуване на цветни ескизи на натюрморт;

разработване на серия от цветни скици свързани с изучавания материал (ескизи на човешка фигура).

ГРАФИКА – 1, 2, 3, 4

ECTS кредити: 5.0, 5.0, 5.0, 4.5	Семестър: I, II, III и IV семестър
Форма за проверка на знанията: текуща оценка; изпит; текуща оценка; изпит	Седмичен хорариум: 4 пу.
Вид на курса: практически	Статут на дисциплината: Задължителна
Специалност: Педагогика на обучението по изобразително изкуство	Методическо ръководство: Катедра „Изобразително изкуство” Факултет по изкуствата

Лектор:

Проф. Георги Драчев

Анотация: Обучението по дисциплината “Графика” е предназначена за всички студенти от I и II курс от катедра “Изобразително изкуство”. Практическият курс по „Графика” е част от прилагане на основните теоретични и практически познания за различните изразни средства и видове графични техники.

Съдържание на учебната дисциплина: Произход и същност, история и развитие на рисунката и графичните техники, принципите на създаване на графичната творба, изразните средства и видовете графични техники, графичната технология, материалите и инструментите за работа и тяхната практическа употреба, като се анализират и осъществяват връзки с други учебни дисциплини, като История на изкуството, Естетика, Рисуване, Пластична анатомия, Химия, Информационни технологии и др., с цел придобиване на единна представа и разкриване на общи закономерности в историческото и съвременно развитието на изобразителното изкуство. Познания и умения необходими в бъдеще та им дейност, като преподаватели по изобразително изкуство.

Технология на обучението и оценяването: Практическите упражнения са съпроводени от конкретни художествено естетически и технико-технологически изисквания. За завършек на семестъра е необходимо редовно посещение на упражненията и изпълнение на поставените задачи. Брой и качествена творба от извънкурсовата дейност.

СКУЛПТУРА – 1, 2, 3, 4

ECTS кредити: 5.0, 5.0, 5.0, 4.5	Семестър: I, II, III и IV семестър
Форма за проверка на знанията: текуща оценка; изпит; текуща оценка; изпит	Седмичен хорариум: 4 пу.
Вид на курса: практически	Статут на дисциплината: Задължителна
Специалност: Педагогика на обучението по изобразително изкуство	Методическо ръководство: Катедра „Изобразително изкуство” Факултет по изкуствата

Лектори:

Доц. д-р Анна Покровнишка

Анотация: Курсът по „Скулптура“ е ориентиран към разкриване на пространствените проблеми свързани с пластичния език на изобразителните изкуства.

Обучението по учебната дисциплина в специалността „Педагогика на обучението по изобразително изкуство“ е една от основните от учебния план, определяща общата скулптурна подготовка на бъдещия учител по изобразително изкуство.

Целта на дисциплината „Скулптура“ е да даде колкото се може по-богата пластична култура у бъдещия преподавател. Обучението се извършва в две направления: пластично усвояване на човешкото тяло и изграждане на скулптурната композиция. В упражненията студентите изучават пластичното и анатомичното изграждане на човешкото тяло, композиционното изграждане в скулптурата, запознават се със ситуирането на скулптурата в пространството за получаване на една добра пластична култура.

Съдържание на учебната дисциплина: В този курс се дават знания относно технологията при работа с материали и средства, знания за композиционното и обемно-пространствено изграждане при работа по натура, знания за специфичните за скулптура изразни средства. Знания за пластичното представяне на натурата под формата на: копиране на растителен орнамент, детайли от класическа глава и човешкото тяло (глава, облечена фигура, голо тяло, композиция от фигури).

Технология на обучението и оценяване:

Аудиторна заетост: Осъществява се чрез практически упражнения, поставят се задачи, включително индивидуални. Методите за онагледяване: (репродукции на художествени произведения, студентски етюди от фонда др.). Интерпретация на натурата. Оценяване и текущ контрол. Демонстрации и корекции (при практическите упражнения). Използваната техника за онагледяване е видео (над 200 видеофилма по изобразително изкуство), DVD, компютър, албуми от библиотечен фонд.

Извънаудиторна заетост: Студентите самостоятелно или в екип участват в изпълнението на следните задачи за работа, които след реализирането им ще допринесат за овладяването на основни и допълнителни знания и умения по учебната дисциплина и ще донесат съответния кредит на студентите.

ПЕДАГОГИКА

ECTS кредити: 5.0	Семестър: II семестър
Форма за проверка на знанията: изпит	Седмичен хорариум: 3Л. + 1СУ.
Вид на курса: лекции и семинари	Статут на дисциплината: Задължителна
Специалност: Педагогика на обучението по изобразително изкуство	Методическо ръководство: ПНУП Факултет по педагогика

Лектори:

Доц. д.н. Лидия Здравкова Цветанова -Чурукова

Анотация: Дисциплината “Педагогика” е част от учебния план и включва 15 обобщени теми. Като форма на контрол са предвидени текущ контрол и изпит. Настоящият лекционен курс по педагогика е разработен съобразно квалификационната характеристика на специалност „Педагогика на обучението по изобразително изкуство” и дава възможност в съответствие с държавния образователен стандарт за придобиване от студентите на педагогическа правоспособност. Целта на подготовката по тази дисциплина е да се развие и обогати теоретичното мислене на студентите, способността им да анализират закономерните връзки между традиции и новаторство в образователната и възпитателната сфера, да се ориентират в изменящата се педагогическа действителност. На вниманието им ще бъдат предложени редица актуални теоретични постановки и концепции, отнасящи се до системата на обучение и възпитание в България и света. В условията на дълбоки и радикални социално-

икономически, културни, идеологически, демографски, екологически и др. промени в обществото от нови методологически позиции се налага преосмисляне на съвременните възпитателни проблеми. Същото е валидно и за дидактиката. Чрез научната трактовка на проблемите студентите ще могат задълбочено да овладеят същността и закономерностите, технологията на обучение. Важно е да се усъвършенства у тях умението да анализират всестранно конкретни практически ситуации, да намират целесъобразни и обосновани решения в творческата си дейност. Това ще улесни процеса на бъдещата им професионална адаптация. Във всяка лекция задължително присъстват три блока: проблемен, информационен и блок за разширяване на любознателността на студентите. Освен тях може да има още корективен блок и блок за самоконтрол. С тях се цели да се систематизира натрупания у тях педагогически опит и всяко ново знание да се надстройва над материал, който е добре усвоен.

Съдържание на учебната дисциплина: Тази учебна дисциплина има за цел да предостави възможност на студентите от бакалавърска степен по специалността „Педагогика на обучението по изобразително изкуство“ концептуално да осмислят същността и закономерностите на съвременната система на обучение и възпитание в образователните институции и извън тях; да ги обогати със знания и умения, необходими за организация на качествен и ефективен учебно-възпитателен процес, осигуряващ познавателен прогрес и усъвършенстване на личностната сфера на учениците, както и развитие на професионалните компетенции и педагогическото мислене на бъдещите учители по изобразително изкуство.

Технология на обучението и оценяването:

Аудиторна заетост: изложение в съчетание с беседа, демонстрация и наблюдение, дискусия и диспути по определени въпроси; работа в екипи за решаване на определени въпроси и задачи, казуси; разработка на инструментариуми и тестове, работа над учебни проекти; разработка на варианти за провеждане на уроци, както и за извънкласни дейности в клубове по интереси, презентации и др.

Извънаудиторна заетост: проучване на държавни документи; анализиране на специализирани литературни източници; изготвяне на библиографски справки за теоретично изследване; участие в решаване на поставени от преподавателя казуси; изготвяне на реферати, доклади и есета; работа над учебни проекти –индивидуално и в екип; участие в научни форуми. Ако студентът не събере необходимия брой условни единици за получаване на кредити за семестъра, преподавателят определя допълнителни задачи (решаване на тестове, разработка на реферати и проекти), за да се яви на проверка по време на поправителната сесия.

ИСТОРИЯ НА БЪЛГАРСКОТО ИЗОБРАЗИТЕЛНО ИЗКУСТВО–1 и 2

ECTS кредити: 2.0, 2.5	Семестър: III, IV семестър
Форма за проверка на знанията: текуща оценка и изпит	Седмичен хорариум: 2 л.
Вид на курса: лекционен	Статут на дисциплината: Задължителна
Специалност: Педагогика на обучението по изобразително изкуство	Методическо ръководство: Катедра „Изобразително изкуство“ Факултет по изкуствата

Лектори:

Проф. д-р Емил Куков

Анотация: Курсът по „История на българското изобразително изкуство“ запознава с основните етапи от културното развитие на българските земи и е надграждащ по отношение на курса по обща история на световното изобразително изкуството. Тъй

като курсът по обща история на изкуството, четен през първи и втори семестри, завършва с постимпресионизъм, а курсът по изкуството на XX век се чете през 5 семестър, курсът по история на българското изобразително изкуство се ограничава до средата на XX в. /Втора световна война/, за да не се налага да се запознават студентите с европейски направления и тенденции, които са обект на предстоящия курс.

Методи на преподаване: историографски текстове, анализ на художествени факти, сравнителен анализ, интерпретация на отделни произведения в избран исторически и стилев подтекст.

Целта е да се даде възможност на студентите да усвоят знания по основните исторически етапи от културното развитие на българските земи, които да се използват в различни форми на работа в музейна среда, с дидактически или творчески цели, при консултиране на различни дейности и други.

Технология на обучението и оценяване: Аудиторна заетост: Лекциите се съпровождат с видеофилми, репродукции. Извънаудиторна заетост (самостоятелна работа): четене на основната литература, гледане на репродукции и индивидуални посещения на музей, художествени галерии и ателиета.

В края на III семестър студентите завършват с текуща оценка, а в края на IV семестър студентите завършват с писмен изпит по изтеглени два въпроса от конспекта. Текущата оценка се оформя на базата на два теста (единият през третата седмица от семестъра, а другата в края на семестъра).

ПСИХОЛОГИЯ

ECTS кредити: 5.0	Семестър: III семестър
Форма за проверка на знанията: изпит	Седмичен хорариум: 3Л. + 1СУ.
Вид на курса: лекции и семинари	Статут на дисциплината: Задължителна
Специалност: Педагогика на обучението по изобразително изкуство	Методическо ръководство: Катедра „Психология“, Философски факултет

Лектори:

Проф. д.пс.н. Людмил Кръстев

Анотация: Курсът по “Психология” включва методологически проблеми на психологията и специфичните проблеми на два от нейните клонове – педагогическата и възрастовата психология. Това съчетаване се налага, поради голямото значение на тези клонове от психологическото познание за професионалната компетентност на педагозите. Приема се, че проблемите на възрастовата и педагогическата психология са много тясно свързани, поради което е целесъобразно те да бъдат органически свързани и във всяка отделна лекция. Акцентът е поставен върху педагогическата психология, с оглед запознаването на студентите с такава важна дейност в живота на човека, каквато е усвояването на знания, умения и опит, както и трансформирането им в свойства на психиката и личността.

Съдържание на учебната дисциплина: Курсът по “Психология” в редовна форма на обучение включва 60 академични часа годишно за редовна форма на обучение (45 часа лекции + 15 часа семинари) и се изучава в един семестър – трети семестър. Чрез курсът у студентите се развива интерес и се формират умения за осъществяване на изследователски подход към учебно-възпитателния процес. Чрез решаване, обработка и анализ на тестове за особеностите на личността, за тревожността и собствения характер, студентите изучават себе си и се подготвят да изучават своите ученици и индивидуалните особености на личността.

Технология на обучението и оценяване: Оценката по тази учебната дисциплина се формира в края на курса на обучение като се оценяват отговорите на студентите по писмени въпроси.

ЛЯТНА УЧЕБНА ПРАКТИКА – 1, 2

ECTS кредити: 2.5, 3.0	Семестър: IV и VI семестър
Форма за проверка на знанията: изпит; изпит	Седмичен хорариум: 2 ПУ.
Вид на курса: практически	Статут на дисциплината: Задължителна
Специалност: Педагогика на обучението по изобразително изкуство	Методическо ръководство: Катедра „Изобразително изкуство” Факултет по изкуствата

Лектори:

Проф. д-р Ралица Игнатова

Ас. Румен Дешев

Анотация: Чрез лятната учебна практика студентите имат възможност творчески, в нова среда да интерпретират усвоеното от аудиториите. Да изявят своята индивидуалност, проява на въображение, интерпретирайки заобикалящата среда по различни начини. Лятната учебна практика или т.н. "ПЛЕНЕР" е популярна и ефективна форма за обучение по изобразително изкуство, доказала положителните си качества като стимул за творчество у студентите.

Съдържание на учебната дисциплина:

През първата част:

- Студентът да развие чувство за художествено интерпретиране;
- Студентът да развие чувство за интересно и разнообразно използване на материали, техники и изразни средства;
- Обмяна на ценен опит между студентите в нова творческа среда.

През втората част:

- Студентът да развие чувство за художествено интерпретиране;
- Студентът да развие чувство за интересно и разнообразно използване на материали, техники и изразни средства;
- Обмяна на ценен опит между студентите в нова творческа среда.

Технология на обучението и оценяване: Осъществява се предимно чрез практическа дейност, след предварително проучване на мястото, избрано за творческа изобразителна дейност. Студентите серия от творби в материал и видизобразително изкуство. Чрез тази учебна дисциплина, студентите имат възможност да проверят на практика творческите си възможности в нова среда.

Самостоятелни задачи свързани с рисуването – **пленерни рисунки**

- определяне на условията за допускане до изпит
- определяне на относителния дял на оценката от текущия контрол от крайната оценка за учебната дисциплина: приема се на Катедрен съвет
- определяне на задачите, които трябва да се изпълнят от студентите неявили се на изпит
- определяне на изискванията за оценяване на изпита
- организация на подготовката за изпита.

МЕТОДИКА НА ОБУЧЕНИЕТО ПО ИЗОБРАЗИТЕЛНО ИЗКУСТВО - 1, 2

ECTS кредити: 4.0, 4.0	Семестър: V и VI семестър
Форма за проверка на знанията: Текуща оценка; изпит	Седмичен хорариум: 3л.
Вид на курса: лекционен	Статут на дисциплината: Задължителна
Специалност: Педагогика на обучението по изобразително изкуство	Методическо ръководство: Катедра „Изобразително изкуство” Факултет по изкуствата

Лектори:

Проф. д-р Емил Куков

Анотация: Курсът „Методика на обучението по изобразително изкуство” е насочен към разкриване основните методологични и общотeorетични проблеми, свързани с преподаването на изобразително в общообразователното училище I – XII клас. Методиката на обучението по изобразително изкуство се явява стратегическа за формирането на специалисти-педагози по изобразително изкуство в университетски условия. Наблюденията показват, че значителна част от завършилите тази специалност се насочват към преподаване на изобразително изкуство в различни сфери: общообразователното училище I – XII клас, средни специализирани училища, частни школи, ателиета, любителски курсове и т. н. Това предизвиква специален интерес към проблемите на обучението по изобразително изкуство в различни възрастови граници.

Съдържание на учебната дисциплина: В лекционния курс Методика на обучението по изобразително изкуство се разкриват: теоретичните основи на обучението по изобразително изкуство; специфичните особености на преподаване на изобразително изкуство; специфични изисквания при разработване на методики за преподаване на изобразително изкуство.

Курсът запознава с методи и форми на обучение по изобразително изкуство, които могат да се прилагат в професионални школи по изобразително изкуство, кръжоци, специализирани паралелки в гимназиите с преподаване на изобразително изкуство, частни училища, колежи.

Технология на обучението и оценяване: 1. Аудиторна заетост: Осъществява се чрез лекции, поставят се задачи – индивидуални или за работа в екип. Методите за поднасяне на лекционния материал са лекция, дискусия, беседа, онагледяване (репродукции на художествени произведения, детски рисунки др.), оценяване и текущ контрол. В края на времето предвидено за лекция, около десет минути се предоставят на студентите за дискуссионни въпроси, възникнали в процеса на изложение на лекционния материал.

2. Извънаудиторна заетост (самостоятелна работа): Студентите самостоятелно или в екип участват в следните форми на работа, които след реализирането им ще допринесат овладяването на основни и допълнителни знания и умения по учебната дисциплина и ще донесат съответния кредит на студентите.

ИЗКУСТВОТО НА XX ВЕК

ECTS кредити: 3.0	Семестър: V семестър
Форма за проверка на знанията: изпит	Седмичен хорариум: 2 л.
Вид на курса: лекционен	Статут на дисциплината: Задължителна
Специалност: Педагогика на обучението по изобразително изкуство	Методическо ръководство: Катедра „Изобразително изкуство” Факултет по изкуствата

Лектори:

Доц. д-р Диана Захариева

Анотация: Дисциплина „Изкуството на XX век” е включена като задължителна учебна дисциплина в учебния план на специалност „Педагогика на обучението по изобразително изкуство“ – ОКС „Бакалавър“. Тази част от историята завършва предходните части от цялостното обучение по история на изкуството. Лекционният курс е надграждащ и предполага познаване на историята в обеми, изучавани в рамките на специалностите „Педагогика на обучението по изобразително изкуство“ и „Мода“ през първите четири семестъра.

Съдържание на учебната дисциплина: Целта на предлагания курс е студентите да получат разширени и задълбочени теоретични и фактологични знания в областта на изкуството на XX век, включително и най-новите концепции и тенденции в съвременното изкуство; Да се представят основните процеси в изобразителното изкуство през XX век, като се обхванат всички видове на изобразителното изкуство през столетието - архитектура, скулптура, живопис, графика, приложни изкуства; нови синтетични форми на изкуствата. Акцентът в програмата е поставен върху общите, върху основните промени на възгледите в изкуството. Отделните водещи личности са засегнати относително бегло.

Технология на обучението и оценяване: Дисциплината „Изкуството на XX век” се поднася с теоретична част (словесни) и онагледяване с видео филми, албуми с репродукции и монографични издания за отделни художници. Освен лекционното осмисляне на материала се предвижда посещение в музей, художествени галерии и ателиета на художници. В края на V семестър студентите завършват с писмен изпит. Той се осъществява чрез една контролна работа през третата седмица от семестъра и от писмен изпит в края на семестъра по изтеглени два въпроса от конспекта.

ХОСПИТИРАНЕ

ECTS кредити: 3.0	Семестър: V семестър
Форма за проверка на знанията: изпит	Седмичен хорариум: 2 ПУ.
Вид на курса: практически	Статут на дисциплината: Задължителна
Специалност: Педагогика на обучението по изобразително изкуство	Методическо ръководство: Катедра „Изобразително изкуство” Факултет по изкуствата

Лектори:

Доц. д-р Диана Захариева

Анотация: Обучението по учебната дисциплина включва наблюдаване и изнасяне на уроци по изобразително изкуство в началния курс по общообразователните училища, овладяването на технологията и методиката на тяхната предварителна подготовка и провеждане, обработка на резултатите от учебния процес, планирането на отделните уроци и на системата от уроци за целия учебен срок.

Съдържание на учебната дисциплина: Студентите се запознават с практическото прилагане в училище на психолого-педагогическите закономерности на процеса на усвояване основите на изобразителното творчество, както и овладяват основните технически умения и навици за изобразителна работа от учениците.

Технология на обучението и оценяване: Наблюдаване, хоспитализиране и изнасяне на уроци по изобразително изкуство в началния курс на общообразователното

училище; Конфериране на групови дискусии – стимулиране на активен дебат в екип; Провеждане на педагогически мини експерименти в аудиторно и извън аудиторно време. Окончателната оценка отчита резултатите от текущия контрол и оценката от изпита. Всички оценявания се базират на писмени и изобразителни материали.

СПОРТ – 1, 2

ECTS кредити: 0	Семестър: V и VI семестър
Форма за проверка на знанията:	Седмичен хорариум: I част - 2 пу., II част -2 пу.
Вид на курса: практически	Статут на дисциплината: задължителна
Специалност: Педагогика на обучението по изобразително изкуство	Методическо ръководство: Катедра „СПОРТ”, ФОЗЗГС

Лектор:

Доц. д-р Стефан Капралов

Анотация: Заниманията по дисциплината „Спорт” са предназначени за студентите от всички специалности при ЮЗУ „Неофит Рилски“. За удовлетворяване на спортните интереси и в зависимост на наличната база и налични преподаватели, се предлагат следните спортове: Лека атлетика, ОСП, Спортни игри, Плуване, Футбол, Ски, Волейбол, Тенис, Баскетбол, Тенис на маса, Лечебна физкултура, Фитнес, Спортно усъвършенстване по видове спорт.

Съдържание на учебната дисциплина: В програмата са включени главно проблеми свързани с усвояваната техника на избрания вид спорт, някои индивидуални и групови тактически действия необходими за неговото приложение, състезателния правилник, както и работа за подобряване на физическата кондиция.

Технология на обучението и оценяването: Курсът е изграден от упражнения:

Аудиторна заетост: Практически упражнения – продължителност 30 часа. Изисква се регулярност на присъствие в аудиторна заетост и активност по време на практическите занятия. Няма оценка.

ТЕКУЩА ПЕДАГОГИЧЕСКА ПРАКТИКА – 1, 2

ECTS кредити: 3.0, 3.0	Семестър: VI и VII семестър
Форма за проверка на знанията: изпит; изпит	Седмичен хорариум: 2 пу; 2 пу.
Вид на курса: практически	Статут на дисциплината: Задължителна
Специалност: Педагогика на обучението по изобразително изкуство	Методическо ръководство: Катедра „Изобразително изкуство” Факултет по изкуствата

Лектори:

Доц. д-р Диана Захариева

Анотация: Текущата педагогическа практика по изобразително изкуство има важно значение в системата за подготовка на учители по изобразително изкуство в училище, което е свързано със сложността на придобиваните от учениците знания, умения и навици, както и с творческия характер на дейността. Обучението по учебната

дисциплина включва наблюдаване, анализиране и изнасяне на уроци в средния курс на общообразователните училища, овладяването на технологията и методиката на тяхната предварителна подготовка, провеждане на уроците, обработката на резултатите от учебния процес и на изобразителната продукция на учениците, планирането на отделните уроци и на системата от уроци за целия учебен срок.

Съдържание на учебната дисциплина: Студентите се запознават с психолого-педагогическите закономерности на процеса на изобразителната работа и творчество при учениците от среден и горен курс, с развитието у тях на изобразителните способности, умения и навици.

Технология на обучението и оценяване:

Аудиторна заетост: практически занятия, състоящи се от наблюдение на предварително зададена от преподавателя тема и задача, регистриране на методическите плюсове и минуси в наблюдаваната преднамерена педагогическа ситуация и анализ на регистрираните наблюдения. Стимулиране на активен дебат при условие на екипна организация по определена от преподавателя теза и екипно обмисляне и излагане на аргументи и контрааргументи “за” и “против” дадената методическа теза.

Извънаудиторна заетост: Работа в библиотеката по основните литературни източници – проучване, анализ, конспектиране и реферирание на източници; Теоретичен анализ на педагогически проблеми; Проучване на литературата по определена тема; Състояние на аотирана библиография по определена тема. Оценяването включва оценка на изнесените уроци от студента в училище и план конспект по зададена тема.

ПРИБЩАВАЩО ОБРАЗОВАНИЕ

ECTS кредити: 2.0	Семестър: VII семестър
Форма за проверка на знанията: изпит	Седмичен хорариум: 1 л.
Вид на курса: лекционен	Статут на дисциплината: Задължителна
Специалност: Педагогика на обучението по изобразително изкуство	Методическо ръководство: Катедра „Педагогика“ Факултет по педагогика

Лектори:

Проф. д-р Пелагия Терзийска

Анотация: Обучението по учебната дисциплина “Приобщаващо образование” е насочено към изясняване на приобщаващото образование като ключова политика, свързана с осъществяването на мащабни промени и преосмисляне на традиционните образователни модели; като процес на промяна на училищната среда, основан на уважението и приемането на другия. Значимо място се отделя на теоретично-съдържателния анализ на редица основни понятия.

В лекционния курс се разглеждат предизвикателствата пред обучението в контекста на приобщаващото образование; факторите за приобщаване; условията за ефективно приобщаващо образование; превенция на отпадането от училище и формите на професионалната подготовка на учителите в условията на приобщаващото образование и др.

Съдържание на учебната дисциплина: Представят се основните документи, регламентиращи необходимостта от практическото му реализиране, разкриват се многообразието на образователните потребности, изискващи адекватен отговор за справяне с различието и индивидуалните особености и осъзнаване на необходимостта от приобщаващи политики за преодоляване на социалната и образователната изолация.

Технология на обучението и оценяване: Обучението на през семестъра протича под формата на лекции. В уводно занятие студентите се запознават с учебната програма, с начините за провеждане на текущия контрол и набирането на кредити.

ИНФОРМАЦИОННИ И КОМУНИКАЦИОННИ ТЕХНОЛОГИИ В ОБУЧЕНИЕТО И РАБАТА В ДИГИТАЛНА СРЕДА

ECTS кредити: 3.0	Семестър: VII семестър
Форма за проверка на знанията: изпит	Седмичен хорариум: 1 л. + 1 су.
Вид на курса: лекционен и семинарен	Статут на дисциплината: Задължителна
Специалност: Педагогика на обучението по изобразително изкуство	Методическо ръководство: Катедра „Педагогика“, Факултет по педагогика

Лектори:

гл. ас. д-р Радослава Топалска

Анотация: Учебната програма е ориентирана към овладяване на съвременни средства и технологии, приложими в образованието. Разглеждат се основните характеристики и приложения на софтуерните пакети в обучението по информатика и ИТ. Акцентува се върху използването на разнообразни мултимедийни продукти за обучение и използването на интернет – технологиите за търсене и разработване на помощни учебни материали.

Съдържание на учебната дисциплина: Основна цел е да се осигури подготовка на бъдещите учители за прилагане на актуални информационни технологии в учебната дейност. Изучават се: Основни аспекти на използването на информационните технологии в обучението- средство за администриране на учебната дейност, средство за онагледяване на учебния процес, обект на изучаване. Приложение на софтуерните пакети в обучението; Проектиране на софтуер за обучение; Образователни компютърни игри и игровизация в учебния процес и др.

Технология на обучението и оценяване: Лекциите се провеждат по класическия начин като студентите се запознават последователно с предвидения материал. Предвижда се прилагането на интерактивни методи на обучение, като се застъпват предимно дискуссионните методи – беседа, дискусия, обсъждане и ситуационните методи. Лекциите се онагледяват с презентации, демонстрации на използван софтуер или видеофилми. Решават се практически задачи. Акцентира се на разработване на домашни задания – индивидуални или групови. Изпитът на студентите е он-лайн присъствен. Оценката се формира като се използва следната схема: 50% от текущ контрол и 50% от финалния тест и решението на практическата задача.

СТАЖАНТСКА ПРАКТИКА

ECTS кредити: 20.0	Семестър: VIII семестър
Форма за проверка на знанията: изпит	Седмичен хорариум: 6 ПУ.
Вид на курса: практически	Статут на дисциплината: Задължителна
Специалност: Педагогика на обучението по изобразително изкуство	Методическо ръководство: Катедра „Изобразително изкуство“ Факултет по изкуствата

Лектори:

Доц. д-р Диана Захаријева

Анотация: Стажантската педагогическа практика по изобразително изкуство за придобиване на професионална квалификация „учител” има за цел включване на студента в реалната професионална дейност чрез поемане функциите на титуляра учител-наставник.

Съдържание на учебната дисциплина: Целта е самостоятелно осъществяване на учебен процес в училище. Организиране и провеждане на учебния процес по Изобразително изкуство в училище; Самостоятелно подбиране на технологии и подготвяне на дидактически средства за провеждане на урока; Планиране и провеждане самостоятелни експерименти свързани с ефективността на нови форми, средства, методи и похвати за обучение по изобразително изкуство в училище. Формиране на умения за общуване и поддържане на оптимална активност и емоционален комфорт у учениците.

Технология на обучението и оценяване: Запознаване с училищната документация; Познаване, използване и изпълняване на всички одобрени от МОН нормативни документи; изготвя тематичен план на занятията за периода на практиката; представяне на преподавателя за проверка планираните и изнесени през целия период на стажантската практика уроци; Студентът: изготвя варианти на урочни планове на различни видове уроци /по предварително планирания график на учителя-наставник/; изготвя проекти за мултимедийни уроци с прилагане принципите на мултиперспективността (уроци – обобщение и уроци – упражнение); подготвя тестове за проверка и оценка на знанията на учениците /по преценка на учителя-наставник/. Изпълнението на тези дейности е основа за формиране на оценката по Стажантска практика по изобразително изкуство. До стажантска практика се допускат само студенти успешно положили изпитите по Методика на обучението по изобразително изкуство, Хоспитиране, Текуща педагогическа практика по изобразително изкуство - 1 и 2 част.

ПЛАСТИЧНА АНАТОМИЯ

ECTS кредити: 3.5	Семестър: I семестър
Форма за проверка на знанията: изпит	Седмичен хорариум: 3 л.
Вид на курса: лекционен	Статут на дисциплината: Избираема
Специалност: Педагогика на обучението по изобразително изкуство	Методическо ръководство: Анатомия и физиология, Факултет обществено здраве, здравни грижи и спорт

Лектори:

Доц. д-р Димо Кръстев, MD

Анотация: Пластичната анатомия е специална теоретична дисциплина, която разглежда структурната организация на човешкото тяло с оглед на морфологични, статични и динамични характеристики. Огромното значение на пластичната анатомия я прави фундаментална наука в различни области на изкуството. Тя е основа на академичното обучение по педагогика на изобразителното изкуство.

Съдържание на учебната дисциплина: Студентите усвояват знания върху следните четири модула: - Увод в анатомията; - Анатомия на глава; - Анатомия на торс и крайници; и - Пропорции, антропометрия и соматотипиране. В уводния модул студентите се запознават с терминологията на анатомията и сродни дисциплини, свързани с учението за клетките, тъканите, костите и мускулите. В модула анатомия

на глава са представени всички анатомични нива, по отношение на човешката глава, както и външни форми на главата; - мимика и физиономия. Третият модул, Анатомия на торс и крайници, обхваща костите, ставите и мускулите на гръбначния стълб, гръдния кош, корема и гърба, гоорния крайник с раменния пояс, долният крайник и тазовия пояс. В модула са представени също външните форми на посочените анатомични сегменти. В последния модул на дисциплината – Пропорции, антропометрия и соматотипиране са разгледани основни принципи и видове пропорции в човешкото тяло (от древността до днес), основни антропометрични мерки и индекси, както и връзката между соматотипирането и човешкия темперамент.

Технология на обучението и оценяване: Лекционният курс се провежда чрез мултимедийни презентации, рисуване на дъска, обсъждане на скици и рисунки, наблюдения и анализи на голям брой репродукции на художествени произведения, наблюдение на мулажи и други подобни, в специализирана Лаборатория по Анатомия и физиология. Лабораторията е обзаведена с компютърен клас, анатомични мулажи, табла постери. **Извънаудиторна заетост** обхваща самостоятелната подготовка на студентите в системата Black Board, ползване на сайтове в Internet в Лабораторията по физиология, работа с учебници и помагала и пр.

ПЕРСПЕКТИВА

ECTS кредити: 3.5	Семестър: I семестър
Форма за проверка на знанията: изпит	Седмичен хорариум: 3 л.
Вид на курса: лекционен	Статут на дисциплината: Избираема
Специалност: Педагогика на обучението по изобразително изкуство	Методическо ръководство: Катедра „Изобразително изкуство” Факултет по изкуствата

Лектори:

Доц. д-р Анна Покровнишка

Анотация:

Предложеният кратък лекционен курс по перспектива обединява най-основния фундаментален минимум знания по дескриптивна, проективна и перспективна геометрия, необходим на студентите за решаване на бъдещи професионални проблеми свързани с пространството, формата и светлината. Съобразен е със спецификата на специалността, за която е предназначен. Към теоретичната част е включен и най-минималния обем практически упражнения, без които е невъзможно усвояването на сложната перспективна проблематика.

Перспективата като теоретична дисциплина се явява неразделна част от специалната /частната/ теория на изкуствата и като такава е в тясна методична връзка със занятията по рисуване, живопис, скулптура, композиция и история на изкуството.

Съдържание на учебната дисциплина:

Увод в артистичната перспектива. История - теория. Същност на перспективата като теоретична основа на пластическите изкуства. Основни проблеми на перспективната теория. Развитие на пространствените представи и генезис на перспективните проблеми в историята на изкуството.

Субективна и обективна геометрия на пространството. Проектиране - класификация и закономерности. Ортогонално проектиране, тригонална /3-д/ система - епюр. Обекти в тригоналната система - точка, права, равнина, паралелепипед. Движения в системата - ротация, трансляция. Помощни проекционни равнини. Морфология. Сечения, разрези - основни комбинаторни положения. Взаимно проникване на ръбести тела. Повърхнини

в 3-д системата. Конични сечения. Ротационни тела - взаимно проникване. Четене на ортогонални изображения. Етапи в проектирането - грундплан, фасади, странични проекции, разрези.

Технология на обучението и оценяване:

Обучението на студентите включва лекции и практически упражнения по перспектива, при които се поставят за изпълнение /чертане/ конструктивни задачи от всекидневната визуална практика. Разработват се предимно елементи и отсечки от архитектурни композиции: интериори, екстериори, включващи терени, сгради, сводове, арки, църкви и други подобни.

Използват се съвременни аудио-визуални средства за онагледяване на учебния процес /видеотехника с видеофилми и репродукции на художествени произведения/.

Необходимо условие за усвояване на минимума от знания е задължителното посещение на практическите упражнения.

МАЛКА ПЛАСТИКА

ECTS кредити: 3.5	Семестър: I семестър
Форма за проверка на знанията: изпит	Седмичен хорариум: 3 ПУ.
Вид на курса: практически	Статут на дисциплината: Избираема
Специалност: Педагогика на обучението по изобразително изкуство	Методическо ръководство: Катедра „Изобразително изкуство” Факултет по изкуствата

Лектори:

Доц. д-р Анна Покровнишка

Анотация: Курсът по „Малка пластика“ е ориентиран към разкриване на пространствените проблеми свързани с пластичния език на изобразителните изкуства.

Обучението по учебната дисциплина в специалността “Педагогика на обучението по изобразително изкуство” е избираема от учебния план.

В този курс се дават знания относно технологията при работа с материалите, знания за композиционното и обемно-пространствено изграждане, знания за специфичните за скулптура изразни средства. Знания за пластичното представяне на малката пластика. Знания за изграждане на скулптурното пространство, подпомогнати от знанията за обем и форма.

Целта на дисциплината „Малка пластика“ е да даде по-богата пластична култура у бъдещия преподавател.

Съдържание на учебната дисциплина: В упражненията студентите изучават пластичното и анатомичното изграждане на човешкото тяло, композиционното изграждане в скулптурата, запознават се със ситуирането на скулптурата в пространството за получаване на една добра пластична култура.

Технология на обучението и оценяване:

1. Аудиторна заетост: Осъществява се чрез практически упражнения, поставят се задачи, включително индивидуални. Методите за онагледяване: (репродукции на художествени произведения, студентски етюди от фонда др.). Интерпретация на натурата. Оценяване и текущ контрол. Демонстрации и корекции (при практическите упражнения). Използваната техника за онагледяване е видео, интернет, албуми от библиотечен фонд.

2. Извънаудиторна заетост (самостоятелна работа): Студентите самостоятелно участват в изпълнението на следните задачи за работа, които след реализирането им ще

допринесат за овладяването на основни и допълнителни знания и умения по учебната дисциплина и ще донесат съответния кредит на студентите.

ЦВЕТОЗНАНИЕ

ECTS кредити: 1.0	Семестър: II семестър
Форма за проверка на знанията: изпит	Седмичен хорариум: 1 л.
Вид на курса: лекционен	Статут на дисциплината: Избираема
Специалност: Педагогика на обучението по изобразително изкуство	Методическо ръководство: Катедра „Изобразително изкуство” Факултет по изкуствата

Лектори:

Доц. д-р Диана Захариева

Анотация: Дисциплина „Цветознание“ е включена като избираема учебна дисциплина в учебния план на специалност „Педагогика на обучението по изобразително изкуство“ – ОКС „Бакалавър“. Лекционният предполага студентите да получат основни теоретични знания за същността на цвета и неговото приложение в процеса на художествено изобразителната им дейност. Студентите трябва да изградят знания за приложение на цветовете в изобразителната дейност, да придобият знания за хармонизиране и системно изграждане на цветовете в определена композиция с абстрактно-декоративен, приложно-утилитарен или изящен характер.

Съдържание на учебната дисциплина: Студентите усвояват общите теоретични основи на цветознанието – произход и същност на цвета, основни характеристики, начини за получаване и идентификация; Основните правила за изграждане на разнообразни съчетания на цветовете; Разкриват се възможностите на цвета като естетическо и художествено – изразно средство.

Технология на обучението и оценяване:

Аудиторна заетост: Курса на обучение по цветознание се състои само от лекционен материал. Поради тази причина се явява необходимост от добро онагледяване и демонстрация на някои от способите за идентификация, групиране и получаване на цветовете. Обучението е обезпечено с подходящи нагледни средства от репродукции и примерни решения на учебните задачи.

Извънаудиторна заетост: Тази дейност се явява важен, допълващ знанията на студентите елемент. Те разработват самостоятелно практически задачи по зададени условия. Проучват и анализират литература и художествени произведения от приложното и изобразителното изкуство и тяхното цветово решение.

ТЕОРИЯ НА ИЗКУСТВОТО

ECTS кредити: 1.0	Семестър: II семестър
Форма за проверка на знанията: изпит	Седмичен хорариум: 1 л.
Вид на курса: лекционен	Статут на дисциплината: Избираема
Специалност: Педагогика на обучението по изобразително изкуство	Методическо ръководство: Катедра „Изобразително изкуство” Факултет по изкуствата

Лектори:

Проф. д-р Емил Куков

Анотация: Лекционният курс цели да даде познания за основните теоретични закономерности в създаването на художественото произведение и неговото възприемане. Теория на изкуството се разглежда като теория на пластическия образ с присъща му структура и елементи.

Съдържание на учебната дисциплина:

Възможни подходи към теория на изкуството. Естетика и теория на изкуството. Теория на изкуството като теория на общия художествен процес и като теория на образа. Структура на пластическия образ. Материална въпрълтеност. Фигуралност. Конструираност. Пространственост. Семантика. Комуникативност.

Технология на обучението и оценяване:

Лекциите включват анализ и интерпретация на репродуцирани произведения, които са благоприятни за теоретично анализиране, обобщение и интерпретиране, запознаване с текстове на художници-теоретици. Изискванията за заверка на семестъра са редовно посещение на занятията и изпълнение на поставени задачи.

ОСНОВИ НА МОДНИЯ ДИЗАЙН

ECTS кредити: 1.0	Семестър: II семестър
Форма за проверка на знанията: изпит	Седмичен хорариум: 1 л.
Вид на курса: лекционен	Статут на дисциплината: Избираема
Специалност: Педагогика на обучението по изобразително изкуство	Методическо ръководство: Катедра „Изобразително изкуство” Факултет по изкуствата

Лектори:

Гл. ас. д-р Милка Александрова

Анотация: Учебната дисциплина запознава студентите със същността и функцията на художник - дизайнера в модната индустрия. Чрез усвояването на някои специфични творчески методи и подходи за художествено проектиране се цели студентите да получат знания и умения за самостоятелно решаване на творчески задачи от областта на модата. Студентите получават знания за художественото проектиране на облеклото, съобразно асортиментите (таргет) групи, възраст, пол, сезон, функционално предназначение на дрехите и допълненията към тях. Придобиват познания върху модният стил и модните тенденции.

Съдържание на учебната дисциплина: Студентът трябва да придобие умения за творческа интерпретация и прилагане на придобитите теоретични знания в самостоятелната дейност по художествено проектиране и конструиране на облекло и аксесоари.

Технология на обучението и оценяване:

Аудиторна заетост: Учебната дисциплина се осъществява чрез лекции. В процеса на обучение се полагат основите на теорията за формоизграждане в областта на модата за художественото проектиране на облекло, някои от проблемите в тази област се разкриват по диференцирано, със своята специфика и особености, съобразно отделните асортиментни групи.

В учебния процес се използват аудио-визуални средства, албуми, списания, творчески разработки на известни дизайнери и авторски решения на преподавателя.

Извънаудиторна заетост: Студентите посещават изложби и ревюта, използват информация от модни списания и аудио-визуални средства подготвят самостоятелни проекти и изработват модели за участие в ревюта.

В края на II семестър, студентите завършват с теоретичен изпит. Той се осъществява чрез изтегляне на изпитен билет с въпрос на зададения предварително конспект.

ИНФОРМАТИКА

ECTS кредити: 1.0	Семестър: II семестър
Форма за проверка на знанията: изпит	Седмичен хорариум: 1 л.
Вид на курса: лекционен	Статут на дисциплината: Избираема
Специалност: Педагогика на обучението по изобразително изкуство	Методическо ръководство: Катедра ИНФОРМАТИКА на ПМФ

Лектори:

Доц. д-р Ирена Атанасова

Анотация: Курсът представлява кратко въведение в основните направления на информатиката. Целта на курса е студентите да се запознаят с основните функции на различните типове операционни системи; различни технологии за общуване чрез компютрите, с принципите на компютърната графика, текстообработката; електронните таблици и различни приложни продукти, които биха били от полза в тяхната професионална реализация.

Извънаудиторната заетост по дисциплината включва работа с компютър и в интернет. Съотношението между аудиторна и извънаудиторна заетост е 1:1.

Съдържание на учебната дисциплина: Операционни системи. Работа с файлове в Windows, Paint и др. Обмен на данни и обекти между приложения; Текстообработка с Word for Windows; Електронни таблици Excel; Въведение в Internet. Работа с електронна поща.

Технология на обучението и оценяване:

Курсът е изграден от лекции и самостоятелна извънаудиторна работа на студентите:

Аудиторна заетост: лекции върху основните теми

Извънаудиторна заетост: самостоятелна работа с основните програми; самостоятелна текстообработка; самостоятелно изработване на таблици; работа с интернет. Крайната оценка по информатика се формира на базата на: крайната оценка, получена от текущия контрол, проведен през семестъра; оценката, получена на семестриалния изпит.

ВЕЧЕРЕН АКТ

ECTS кредити: 1.0	Семестър: II семестър
Форма за проверка на знанията: изпит	Седмичен хорариум: 1 пу.
Вид на курса: практически	Статут на дисциплината: Избираема
Специалност: Педагогика на обучението по изобразително изкуство	Методическо ръководство: Катедра „Изобразително изкуство” Факултет по изкуствата

Лектори:

Доц. Христо Шапкаров
Ас. Румен Дешев

Анотация: Чрез обучението по Вечерен акт се цели студентите да придобият умения за правене на бързи рисунки в движение и покой на човешка фигура, необходими за бъдещата им практика като художници. Чрез този курс на обучение студентите се запознават с рисунка в ракурс и с начините за използване на различни материали и техники за рисуване.

Съдържание на учебната дисциплина:

Да се развие усет у студентите за ескизната рисунка направена чрез експериментирание и смесване на различни материали за рисуване, на различни формати и основи.

Технология на обучението и оценяването:

Оценяването се осъществява чрез практически упражнения. Тази дисциплина е в тясна връзка с обучението по рисуване и взаимно се допълва с нея. Чрез тази учебно-практическа дисциплина студентите могат да решават самостоятелно творчески проблеми, свързани освен с рисуването и с други учебни дисциплини.

ОПИСАНИЕ, АНАЛИЗ И ТЪЛКУВАНЕ НА ХУДОЖЕСТВЕНИ ПРОИЗВЕДЕНИЯ

ECTS кредити: 2.0	Семестър: III семестър
Форма за проверка на знанията: изпит	Седмичен хорариум: 2 л.
Вид на курса: лекционен	Статут на дисциплината: Избираема
Специалност: Педагогика на обучението по изобразително изкуство	Методическо ръководство: Катедра „Изобразително изкуство“ Факултет по изкуствата

Лектори:

Проф. д-р Емил Куков

Анотация: Обучението по учебната дисциплина включва основни положения при разглеждане и осмисляне на произведения на изобразителното изкуство. Специфичните особености на отделните видове изкуства и техните произведения, подходящите подстъпи към тяхното осмисляне и словесно представяне са сред основните изисквания. Видовете научен анализ на творби се засягат кратко, като се подчертават промените в подхода, при различните школи и философско - естетически ориентации на изкуствознанието.

Съдържание на учебната дисциплина: Студентите трябва да обогатят и затвърдят своя език и похватност при описване и обясняване произведения на изкуството. Те трябва да могат да боравят със специална терминология, както и да разкриват слоевете съдържание в разнородни творби от различни епохи.

Технология на обучението и оценяването:

Дисциплината „Описание, анализ и тълкуване на художествени произведения“ се поднася с теоретична част (словесна) и онагледяване с диапозитиви, видео филми, албуми с репродукции и монографични издания за отделни художници (или изтъкнати паметници от безименни автори за по-ранните векове). Освен лекционното осмисляне на материала се предвижда посещение в музей, художествени галерии. Извънаудиторна заетост (самостоятелна работа): четене на основната литература, гледане на репродукции и индивидуални посещения на музей, художествени галерии и ателиета.

КОМПЮТЪРНА ГРАФИКА

ECTS кредити: 1.0	Семестър: III семестър
Форма за проверка на знанията: изпит	Седмичен хорариум: 1 л.
Вид на курса: лекционен	Статут на дисциплината: Избираема
Специалност: Педагогика на обучението по изобразително изкуство	Методическо ръководство: Катедра ИНФОРМАТИКА на ПМФ

Лектори:

Доц. д-р Ирена Атанасова

Анотация: Курсът представлява въведение в компютърната графика – направление от информатиката, предназначено за специалисти. Целта на курса е студентите да се запознаят с основните функции на различните типове софтуер за компютърна графика и с принципите на компютърната графика. Извънаудиторната заетост по дисциплината включва работа с компютър и в интернет. Съотношението между аудиторна и извънаудиторна заетост е 1:1.

Съдържание на учебната дисциплина: Студентите получават основни теоретични знания за същността на компютърната графика и прилагането на теорията за цвета в процеса на художествено изобразителната дейност. Да усвоят работата с изображения от различен цифров формат.

Технология на обучението и оценяването: Организацията на обучението се осъществява чрез лекционен курс от 15 часа. Чрез него студентите се запознават с най-общите понятия от дисциплината. Поставят се задачи за самостоятелна работа свързана с практически задачи. Ако студентът не набере необходимият брой условни единици за получаване на кредита за семестъра преподавателят определя практически задачи, които той трябва да подготви и представи по време на поправителната сесия и на теоретичен изпит по съдържанието на лекциите.

ЗАЩИТА ПРИ БЕДСТВИЯ И ДОЛЕКАРСКА ПОМОЩ

ECTS кредити: 1.0	Семестър: III семестър
Форма за проверка на знанията: изпит	Седмичен хорариум: 1 пу.
Вид на курса: практически	Статут на дисциплината: Избираема
Специалност: Педагогика на обучението по изобразително изкуство	Методическо ръководство: Катедра ФИЗИКА на ПМФ

Лектори:

Ас. Тодор Чолаков

Анотация: Чрез дисциплината „Защита при бедствия и долекарска помощ“ студентите овладяват характерни особености на долекарската помощ на хората при възникване на стихийни бедствия, тежки аварии и други критични ситуации. В упражненията се цели повишаване познанията и уменията на студентите за практическо оказване на първа помощ на пострадали от различни бедствия.

Съдържание на учебната дисциплина: С дисциплината „Защита при бедствия и долекарска помощ“ студентите се запознават с основните характеристики на различните видове стихийни бедствия, тежките аварии и други критични ситуации. Начините и средствата за оказване на първа помощ на пострадали хора, като спиране на интензивни кръвотечения, методите и средствата за възстановяване на дишането и

сърдечната дейност в извън клинични условия, обездвижване на костите при тежки фрактури, обеззаразяване на хранителните продукти и водата при радиоактивни заразявания и други.

Технология на обучението и оценяването: В обучението се използват традиционни методи на преподаване, съпътствани с разнообразни интерактивни методи, работа в малки и големи групи, решаване на практически задачи и др. Упражненията се провеждат по съответните проблеми с практическа насоченост. Студентите самостоятелно: - подготвят и защитават реферат по проучен литературен източник по тематиката, третирана в учебната програма; - подготвят библиография по въпрос от курса; - самостоятелно решават различни практически задачи. Крайната оценка по дисциплината е резултат от текущия контрол и изпитната оценка. Отношението между относителния дял на оценката от текущия контрол и относителния дял на оценката от изпита е 5 : 5 условни части.

ЧУЖД ЕЗИК - 1, 2, 3, 4

ECTS кредити: 2.0; 2.5; 3.0; 3.0	Семестър: 3, 4, 5, 6 семестър
Форма за проверка на знанията: Изпит	Седмичен хорариум: I- 2 пу; II- 2 пу; III- 2 пу; IV- 2 пу.
Вид на курса: практически	Статут на дисциплината: избираема
Специалност: Педагогика на обучението по изобразително изкуство	Методическо ръководство: Катедра „Изобразително изкуство” Факултет по изкуствата

Лектори:

Ас. Анастас Ифандиев

Анотация: Предложеният курс по дисциплината „Чужд език (английски)“ е предназначен за студенти редовно обучение в бакалавърска степен по специалност „Педагогика на обучението по изобразително изкуство“.

Курсът по „Чужд език (английски)“ е предназначен да разшири познанията по английски език на студентите от специалност „Педагогика на обучението по изобразително изкуство“ и да помогне за развитие на умения за разбиране и използване на оригинален текст на английски език в рамките на изучаваната специалност.

Чрез обучението по английски език, студентите трябва да усвоят определен фонетичен, граматичен, лексикален и тематичен минимум, умения и навици за участие в реални комуникативни ситуации и самостоятелна работа с речник.

Съдържание на учебната дисциплина: Обучението по дисциплината „Чужд език (английски)“ студентите от специалност „Педагогика на обучението по изобразително изкуство“ трябва да придобият основни комуникативни умения, умения за слушане с разбиране, четене и говорене, както и знания за езика и умения за самостоятелна работа. Използвайки английски език студентите трябва да умеят да:

- Осъществяват комуникация по телефон, e-mail и други програми за електронно предаване на текстови съобщения
- Използват печатни и електронни речници, както и софтуер за машинен превод
- Общуват свободно на английски език с колеги, клиенти и др.
- Попълват и подават документи, свързани с работата им и с пътувания в чужбина
- Четат и разбират текст, свързан с професионалните им задължения

Технология на обучението и оценяването:

Аудиторна заетост: Учебната дисциплина се осъществява чрез практически упражнения. Дейността на студентите е организирана в четири семестъра. В първия

семестър студентите усвояват фонетичен, граматичен, тематичен и лексикален минимум. Изграждат основни умения за комуникация. През следващите три семестъра те усвояват основните глаголни времена и граматични структури, обогатяват речниковия си запас и повишават комуникативната си компетентност.

В учебния процес се използват учебни дидактически средства (аудио и видео записи), нагледни материали, печатни и електронни речници и други.

Извънаудиторна заетост: Самостоятелната подготовка предвижда: • Подготовка по предварително зададена от преподавателя тема за дискусия; • Преводи на текстове; • Решаване на граматически и лексикални упражнения; • Подготовка за тестови изпитвания.

ЕСТЕТИКА

ECTS кредити: 2.5	Семестър: IV семестър
Форма за проверка на знанията: изпит	Седмичен хорариум: 2 л.
Вид на курса: лекционен	Статут на дисциплината: Избираема
Специалност: Педагогика на обучението по изобразително изкуство	Методическо ръководство: Катедра „Изобразително изкуство” Факултет по изкуствата

Лектори:

Проф. д-р Емил Куков

Анотация: Дисциплината „Естетика” има за цел да запознае студентите с историята и възникването на изкуството, с неговото развитие и форми. Изяснява се многообразието на изкуството в различните култури и епохи. Представят се най-именитите творци на всяка една епоха и течения. Развитие на изкуството е показано като непрекъснат процес на изява на вечния творчески стремеж на човека от древността до днес. От Античността и Средновековието, през естетиката на Япония и модерното изкуство студентите се запознават с основните закономерности на културното развитие и генезиса на произведенията на изкуството.

Съдържание на учебната дисциплина: Като учебна дисциплина естетиката се занимава и с общата теория на изкуството. Тя изследва неговата естетическа същност и художествена специфика, морфология, процеса на художественото творчество, същността на художественото произведение и художественото възприятие, функциите и целите на изкуството, художествено-творческия процес и др.

Друга важна цел на заниманията по естетика е да се формират у студентите високи критерии и ценности ориентации за самостоятелно възприемане и оценка на съвременните естетически и художествени явления, естетическа активност и творчество.

Технология на обучението и оценяване: Обучението на студентите включва лекции по естетика. Използват се съвременни аудио-визуални средства за онагледяване на учебния процес /аспектомат с диапозитиви, видеотехника с видеофилми по анатомия и голям брой репродукции на художествени произведения/.

Необходимо условие за усвояване на минимума от знания е задължителното посещение на лекциите.

Ако студентът не набере необходимият брой условни единици за получаване на кредита за семестъра преподавателят определя практически задачи, които той трябва да подготви и представи по време на поправителната сесия и на теоретичен изпит по съдържанието на лекциите.

ECTS кредити: 2.0	Семестър: IV семестър
Форма за проверка на знанията: изпит	Седмичен хорариум: 1 л.
Вид на курса: лекционен	Статут на дисциплината: Избираема
Специалност: Педагогика на обучението по изобразително изкуство	Методическо ръководство: Катедра „Културология”, Факултет по изкуствата

Лектор:

Проф. д.н.к. Васил Марков

Анотация: В дисциплината се предлага цялостен обзор на българското народно изкуство. Изучава се формирането му от етническите традиции на траки, славяни и прабългари, развитието му през Средновековието и Възраждането. Специално внимание е отделено на народната естетика, предвид специалността в която се преподава, както и на Изтокът и Западът като културни влияния. Акцентирано е върху символиката на мотивите в българското народно изкуство: Произход, движение във времето и пространството, на процесите на включването и адаптирането на отделни символи. Важно място е отделено и на вътрешните връзки между отделните видове изкуства и особено на взаимните влияния между фолклор и българско народно изобразително изкуство през Възраждането.

Съдържание на учебната дисциплина: Студентите се запознават с художествените достойнства и семантичните послания на българското народно изкуство в неговото многообразие – каменна пластика, дърворезба, медникарство, златарство и пр.

Технология на обучението и оценяване:

Аудиторна заетост: Дисциплината „Българско народно изкуство“ се поднася с теоретична част (словесни) и онагледяване с видео филми, албуми с репродукции и монографични издания за отделните народни изкуства.

Включва:

1. Лекции;
2. Обсъждане на въпроси, водено от преподавателя;
3. Дебатиране (неофициални) по текущи въпроси от студенти;

Извънаудиторна заетост: Като следват технологията разработена и демонстрирана на лекциите, студентите се подготвят самостоятелно за контролна работа или тест. Самостоятелна работа, свързана с разработване на поставени задачи по избор от следните предложения: - изготвяне на библиографска справка; - подготовка за тестове и контролни проверки на знанията; - реферирание на литература, свързана с изучаваните теми (и рецензиране на рефериранията статия, студия, част от монография); - писане на курсова работа. Голям процент от извънаудиторната заетост се предвижда и за подготовка и явяване на семестриален изпит по дисциплината.

КНИГАТА – ТЕКСТ, ИЛЮСТРАЦИЯ, ОФОРМЛЕНИЕ

ECTS кредити: 2.0	Семестър: IV семестър
Форма за проверка на знанията: изпит	Седмичен хорариум: 1 л.
Вид на курса: лекционен	Статут на дисциплината: Избираема
Специалност: Педагогика на обучението по изобразително изкуство	Методическо ръководство: Катедра „Изобразително изкуство”, Факултет по изкуствата

Лектор:

Доц. Христо Шапкаров

Анотация: Дисциплината предлага основни познания за история на книгата, писмеността и видовете оформление във вековете. В хронологически ред се засяга ръкописната книга, ранното книгопечатане и полиграфичното производство на книгата в момента. Кратко се засягат видовете илюстрации, както и начините на оформяне на книгите по жанр. Дисциплината цели и повишаване културата на боравене с книгата като цяло.

Съдържание на учебната дисциплина: Целта на курса е да повиши културата на боравене с книгата; книгата-текст, книгата-илюстрация, книгата-цялостен полиграфичен организъм. Кратко се засягат и новите форми на компютърно боравене с текст и илюстрации към него. Курсът включва: въведение в разнородните функции на книгата - памет, знание, удоволствие. Разглеждат се писмените знаци, видовете азбуки и изкуството на шрифта във вековете. Проследяват се промените във видовете илюстриране - миниатюри, старопечатна гравюра, оловен печат, литографиране. Книгоиздаването е кратко проследено в съвременните му форми - пазар, цени, правни норми, авторство, разнообразие в продукцията. Електронна книга, типове съхранение - библиотечно дело.

Технология на обучението и оценяване: Дисциплината “Книгата – текст, илюстрация, оформление” се поднася с теоретична част (словесна) и онагледяване с албуми с репродукции и монографични издания за отделни художници (или изтъкнати паметници от безименни автори за по-ранните векове). Освен лекционното осмисляне на материала се предвижда посещение в музей, художествени галерии и ателиета на художници. Извънаудиторна заетост: четене на основната литература, гледане на репродукции и индивидуални посещения на музей, художествени галерии и ателиета.

КОМПЮТЪРНИ ТЕХНОЛОГИИ В ИЗОБРАЗИТЕЛОТО ИЗКУСТВО

ECTS кредити: 2.5	Семестър: IV семестър
Форма за проверка на знанията: изпит	Седмичен хорариум: 1л. 1 пу.
Вид на курса: лекционен и практически	Статут на дисциплината: Избираема
Специалност: Педагогика на обучението по изобразително изкуство	Методическо ръководство: Катедра „Изобразително изкуство”, Факултет по изкуствата

Лектор:

Доц. Христо Шапкаров

Гл. ас. д-р Огнян Георгиев

Анотация: Дисциплината запознава най-общо с възможностите за използване на съвременните технологии в изобразителното изкуство. Поради необходимостта от повече конкретност и практическа полза е предвидено изучаването на програмата Corel Draw най-вече във връзка с проблемите на графичния дизайн, а също и на приложно-декоративните изкуства, модния дизайн, шрифта. При това тя е свързана с дисциплината „Графичен дизайн“ и подпомага нейното пълноценно и задълбочено овладяване.

Съдържание на учебната дисциплина: Курсът включва: въведение в темата за използването на възможностите за приложение на технологиите в изкуството, запознаване с интерфейса и възможностите на програмата Corel Draw за решаване на различни задачи в областта на различните видове дизайн (най-вече графичния) и приложно-декоративното изкуство. Студентите опознават и овладяват по-важните

инструменти в изучаваната програма, особеностите на различните менюта и докери, на работата със слоеве и текстове, за създаване на графични композиции и проекти.

Технология на обучението и оценяване: Чрез лекции, допълвани с демонстрации и различни начини за онагледяване студентите се запознават теоретично с предвидените теми, а на практическите упражнения прилагат наученото, изпълнявайки конкретни задачи. Освен това се предвиждат и посещения на изложби, рекламни студия и ателиета на художници. Извънаудиторна заетост: четене на основната литература, гледане и анализиране на проекти и самостоятелна работа с програмата по избрани допълнителни проекти.

ЖИВОПИС – 5, 6, 7

ECTS кредити: 5.5, 5.5, 6.5	Семестър: V, VI, VII семестър
Форма за проверка на знанията: изпит	Седмичен хорариум: 1л. 3 пу.
Вид на курса: лекционен и практически	Статут на дисциплината: Избираема
Специалност: Педагогика на обучението по изобразително изкуство	Методическо ръководство: Катедра „Изобразително изкуство”, Факултет по изкуствата

Лектор:

Проф. д-р Ралица Игнатова

Анотация: Курсът по живопис като избираема дисциплина за III и IV курс има за цел да даде задълбочени професионални познания и умения на студентите, осигуряващи им подготовка и за професионалното им реализиране, освен като педагози и като художници.

Съдържание на учебната дисциплина: Лекционният курс е свързан със сложни проблеми, касаещи изграждане на живописното пространство и живописната творба като живописна форма. Студентите се запознават с характерни примери от историята на изкуството – минало и настояще.

В упражненията: Паралелно с лекциите студентите придобиват и развиват практически умения, свързани с изразните средства на живописата. Начини на използване на цвета при изграждане на живописната форма и решаване на различни практически живописни проблеми. Практическият курс по живопис има връзка с учебните дисциплини рисуване, пластична анатомия, перспектива, композиция и др.

Технология на обучението и оценяване:

Аудиторна заетост: Осъществява се чрез лекции и практически упражнения, поставят се задачи – предимно индивидуални. Методите за поднасяне на лекционния материал са лекция, дискусия, беседа, онагледяване (репродукции на художествени произведения, студентски етюди от фонда др.), интерпретация, оценяване и текущ контрол, демонстрации и корекции (при практическите упражнения). Използваната техника за онагледяване е видео (над 200 видеофилма по изобразително изкуство), DVD, мултимедия (портативен компютър с мултимедиен видеопроектор), аспектомат (с 2000 диапозитива по изобразително изкуство). В края на времето (предвидено за лекция и практически упражнения), около десет минути се предоставят на студентите за дискуссионни въпроси, възникнали в процеса на изложение на учебния материал.

Извънаудиторна заетост (самостоятелна работа):

Студентите самостоятелно или в екип участват в следните форми на работа, които след реализирането им ще допринесат овладяването на основни и допълнителни знания и умения по учебната дисциплина и ще донесат съответния кредит на студентите.

- Рисуване на ескизи за фигурални композиции;
- Рисуване на човешка фигура в различни цветови композиционни решения;

- Рисуване на ескизи с различни материали и техники;

ГРАФИКА – 5, 6, 7

ECTS кредити: 5.5, 5.5, 6.5	Семестър: V, VI, VII семестър
Форма за проверка на знанията: изпит	Седмичен хорариум: 1л. 3 пу.
Вид на курса: лекционен и практически	Статут на дисциплината: Избираема
Специалност: Педагогика на обучението по изобразително изкуство	Методическо ръководство: Катедра „Изобразително изкуство”, Факултет по изкуствата

Лектор:

Проф. д-р Ралица Игнатова

Анотация: Обучението по дисциплината ”Графика” е предназначено за студенти от катедра “Изобразително изкуство” и е избираема. Изучава разширено дисциплината “Графика” и учебния процес се състои от две направления: Лекционният курс за студентите в специалност “Графика” е свързан със запознаване с основните проблеми, изразни средства, понятия, история на графиката и графичната композиция като разновидност в пластическите изкуства. Практическият курс по „Графика” е част от прилагане на основните теоретични и практически познания за различните изразни средства и видове графични техники.

Съдържание на учебната дисциплина: Произход и същност, история и развитие на рисунката и графичните техники, принципите на създаване на графичната творба, изразните средства и видовете графични техники, графичната технология, материалите и инструментите за работа и тяхната практическа употреба, като се анализират и осъществяват връзки с други учебни дисциплини, като История на изкуството, Естетика, Рисуване, Пластична анатомия, Химия, Информационни технологии и др., с цел придобиване на единна представа и разкриване на общи закономерности в историческото и съвременно развитие на изобразителното изкуство. Познания и умения необходими в бъдещата им дейност, като преподаватели по изобразително изкуство.

Технология на обучението и оценяване: Лекционният материал се съпровожда с практически упражнения, като студентите задачи по зададени теми и поставени конкретни художествено естетически и технико-технологически изисквания. Изисквания за завърка на семестъра са редовно посещение на лекциите и упражненията, изпълнение на поставените задачи. Брой и качество на творби от извънаудиторната дейност.

СКУЛПТУРА – 5, 6, 7

ECTS кредити: 5.5, 5.5, 6.5	Семестър: V, VI, VII семестър
Форма за проверка на знанията: изпит	Седмичен хорариум: 1л. 3 пу.
Вид на курса: лекционен и практически	Статут на дисциплината: Избираема
Специалност: Педагогика на обучението по изобразително изкуство	Методическо ръководство: Катедра „Изобразително изкуство”, Факултет по изкуствата

Лектор:

Доц. д-р Анна Покровнишка

Анотация: Курсът по „Скулптура“ е ориентиран към разкриване на пространствените проблеми свързани с пластичния език на изобразителните изкуства. Обучението по

учебната дисциплина в специалността “Педагогика на обучението по изобразително изкуство” е една от основните от учебния план, определяща общата скулптурна подготовка на бъдещия учител по изобразително изкуство.

Съдържание на учебната дисциплина: В този курс се дават знания относно технологията при работа с материалите, знания за композиционното и обемно-пространствено изграждане при работа по натура, знания за специфичните за скулптура изразни средства. Знания за пластичното представяне на натурата под формата на: копиране на растителен орнамент, детайли от класическа глава и човешкото тяло (глава, облечена фигура, голо тяло, композиция от фигури). Знания за изграждане на скулптурното пространство, подпомогнати от знанията за рисунка, обем и форма.

Целта на дисциплината „Скулптура“ е да даде колкото се може по-богата пластична култура у бъдещия преподавател. Обучението се извършва в две направления: пластично усвояване на човешкото тяло и изграждане на скулптурната композиция.

В упражненията студентите изучават пластичното и анатомичното изграждане на човешкото тяло, композиционното изграждане в скулптурата, запознават се със ситуирането на скулптурата в пространството за получаване на една добра пластична култура.

Технология на обучението и оценяване:

Аудиторна заетост: Осъществява се чрез практически упражнения, поставят се задачи, включително индивидуални. Методите за онагледяване: (репродукции на художествени произведения, студентски етюди от фонда др.). Интерпретация на натурата. Оценяване и текущ контрол. Демонстрации и корекции (при практическите упражнения). Използваната техника за онагледяване е видео (над 200 видеофилма по изобразително изкуство), DVD, мултимедия (портативен компютър с мултимедиен видеопроектор), аспектот (с 2000 диапозитива по изобразително изкуство), албуми от библиотечен фонд.

Извънаудиторна заетост: Студентите самостоятелно или в екип участват в изпълнението на самостоятелно задачи за работа, които след реализирането им ще допринесат за овладяването на основни и допълнителни знания и умения по учебната дисциплина и ще донесат съответния кредит на студентите.

РИСУВАНЕ - 5, 6, 7

ECTS кредити: 5.5, 5.5, 6.5	Семестър: V, VI, VII семестър
Форма за проверка на знанията: изпит	Седмичен хорариум: 4 пу.
Вид на курса: лекционен	Статут на дисциплината: Избираема
Специалност: Педагогика на обучението по изобразително изкуство	Методическо ръководство: Катедра „Изобразително изкуство”, Факултет по изкуствата

Лектор:

Доц. Христо Шапкаров

Анотация: Дисциплината Рисуване – 5, 6, 7 се определя като основна, фундаментална за цялостния учебен процес. Тя включва система от учебни задачи – извлечени от принципите на перспективните закони, художествената форма, изобразителните средства, както и техникo – технологическата и естетическата им реализация. В този смисъл тя е традиционна и научно обусловена от съвременната наука за изобразителните изкуства.

Съдържание на учебната дисциплина: Програмата по рисуване е предназначена за подготовка на учители – художници. Затова нейният обем и съдържание са съобразени изцяло с условията поставени от учебния план за специалност “Педагогика на

обучението по изобразителното изкуство”. Чрез последователно променяне и усложняване на учебните задачи, в процеса на обучение, студентите да овладяват на практика законите и изразните средства за изграждане на рисунката. Да се осъществяват връзки с пластичната анатомия, перспективата и други теоретични и практически дисциплини (живопис, графика, скулптура, декоративни изкуства и др.) Да анализират и определят отделните елементи на композицията и тяхното значение за нейната завършеност. Достигане до индивидуални технически и естетически резултати в учебно–възпитателния процес.

Технология на обучението и оценяване: Дисциплината Рисуване е основно свързана с практиката. Теоретичната част от нея се онагледява с видео-филми, албуми с репродукции и избрани учебни етюди.

В упражненията студентите изпълняват учебни постановки, като преподавателя прави методически консултации и корекции, свързани с проблемите на пластичното изграждане на натюрморта и човешката фигура с различни рисуваелни техники и материали.

ДЕКОРАТИВНИ ИЗКУСТВА – 1, 2

ECTS кредити: 3.0, 3.0	Семестър: V и VI семестър
Форма за проверка на знанията: изпит	Седмичен хорариум: 1 л. 1 пу.
Вид на курса: лекционен и практически	Статут на дисциплината: Избираема
Специалност: Педагогика на обучението по изобразително изкуство	Методическо ръководство: Катедра „Изобразително изкуство”, Факултет по изкуствата

Лектор:

Доц. д-р Анна Покровнишка

Анотация: Темите по дисциплината имат задачата да изградят основни познания и умения в областта на декоративното изкуство чрез практическа дейност. Работата с цвят, линия, структура, чрез рисунка, колаж, печатни техники и способности, и извеждане на дадена задача до краен продукт – завършено художествено произведение. По време на обучението и работата се изграждат познания за закономерностите за ритъм, симетрия, хармония; за видовете орнаменти (геометричен, растителен, животински, смесен) и композиция (динамична, статична, отворена, затворена, фриз).

Съдържание на учебната дисциплина: Студентите трябва да придобият знания за проектирането като част от процеса за реализиране на художествената творба; да са усвоили принципите, спецификата и приложението на декоративните изкуства; да познават етапите при изграждане на произведението на декоративното изкуство и практическото им приложение в процеса на работа. **В упражненията** студентите овладяват изразните средства на декоративната линия, рисунка, ритъм, симетрия и др. Техниките и технологиите на декоративните изкуства.

Технология на обучението и оценяване:

Аудиторна заетост: Осъществява се чрез лекции и практически упражнения, поставят се задачи, включително индивидуални. Методите за онагледяване: (репродукции на художествени произведения, студентски работи от фонда др.). Интерпретация на натурата. Оценяване и текущ контрол. Демонстрации и корекции (при практическите упражнения). Използваната техника за онагледяване – видео, компютър; албуми от библиотечен фонд.

Извънаудиторна заетост: Студентите самостоятелно или в екип участват в изпълнението на самостоятелни задачи за работа, които след реализирането им ще

допринесат за овладяването на основни и допълнителни знания и умения по учебната дисциплина и ще донесат съответния кредит на студентите.

ПЕДАГОГИЧЕСКА ПСИХОЛОГИЯ

ECTS кредити: 3.0	Семестър: V семестър
Форма за проверка на знанията: изпит	Седмичен хорариум: 2 л.
Вид на курса: лекционен	Статут на дисциплината: Избираема
Специалност: Педагогика на обучението по изобразително изкуство	Методическо ръководство: Катедра „Психология”, Философски факултет

Лектор:

Проф. д.пс.н. Людмил Кръстев

Анотация: Курсът по Педагогическа психология заема важно място в цялостната подготовка на студентите по педагогика на обучението по изобразително изкуство, защото разкрива съществени закономерности и психологически условия за формиране на личността на учениците. Педагогическа психология е гранична учебна дисциплина между педагогиката и психологията и научно осветлява проблемите на учебно-възпитателния процес в средното училище.

Съдържание на учебната дисциплина: Чрез курсът у студентите се развива интерес и се формират умения за осъществяване на изследователски подход към учебно-възпитателния процес. Чрез решаване, обработка и анализ на тестове за особеностите на личността, за тревожността и собствения характер, студентите изучават себе си и се подготвят да изучават своите ученици и индивидуалните особености на личността.

Оценката по тази учебната дисциплина се формира в края на курса на обучение като се оценяват отговорите на студентите по писмени въпроси.

Технология на обучението и оценяване: Лекциите се провеждат в лекционна зала с активното използване и работа с графичен, символен и нагледен материал. Предвиждат се въпроси, дискусии и диалог със студентите и аргументиране на техните становища. Студентите участват със самостоятелно конструиране и прилагане на изучаваните логически форми и модели, предлагат свои решения на логическите теоретични казуси. За постигане на целите, задачите и очакваните резултати се предвиждат следните форми за самостоятелна работа: устна защита на всяка самостоятелна задача, конструиране на схеми и собствени примери към всяка тема, дискусийни групи, система от тестове за проверка на знанията и уменията, придобити от лекционния курс, курсова работа. Курсовите работи се предават както на хартиен, така и на електронен носител. Самостоятелната работа се подготвя във вид на реферат и презентира пред всички студенти от специалността.

СОЦИАЛНА ПСИХОЛОГИЯ

ECTS кредити: 3.0	Семестър: V семестър
Форма за проверка на знанията: изпит	Седмичен хорариум: 2 л.
Вид на курса: лекционен	Статут на дисциплината: Избираема
Специалност: Педагогика на обучението по изобразително изкуство	Методическо ръководство: Катедра „Психология”, Философски факултет

Лектор:

Доц. д-р Русанка Манчева

Анотация: Курсът “Социална психология” цели да се изяснят основни понятия и теории в социалната психология, да се достигне ясно разбиране за същността и особеностите на изследователските методи в социалната психология, необходимостта от спазване на деонтологични изисквания при социално-психологически изследвания, да се усъвършенстват уменията за междуличностно общуване и оказване на социално влияние.

Съдържание на учебната дисциплина: Курсът по “Социална психология” включва следните съдържателни модули: 1) процесът на социализация и социално-психологически теории за личността; 2) социални групи, лидерство и социално влияние; 3) общуване, агресия, конфликти и просоциално поведение.

Технология на обучението и оценяване:

Аудиторна заетост: Лекционният курс се провежда по традиционно утвърдения начин с използването и на шрайб-проектор и мултимедия.

Извънаудиторна заетост: Провеждане на психологически изследвания; Решаване на тестове; Разработване на теми с теоретична насоченост.

ПСИХОЛОГИЯ НА ИЗКУСТВОТО

ECTS кредити: 3.0	Семестър: V семестър
Форма за проверка на знанията: изпит	Седмичен хорариум: 2 л.
Вид на курса: лекционен	Статут на дисциплината: Избираема
Специалност: Педагогика на обучението по изобразително изкуство	Методическо ръководство: Катедра „Психология”, Философски факултет

Лектор:

Проф. д.пс.н. Людмил Кръстев

Анотация: Курсът по “Психология на изкуството” включва подробно представяне на психологическата структура на художественото изобразяване и възрастовите особености на изобразителната дейност.

Съдържание на учебната дисциплина:

Курсът е систематично изложение в исторически план на основните психологически концепции и дискусии относно същността на изкуството, стилове в изкуството, естетическите категории. Ползата от психологическия поглед към художествената практика е демонстрирана, чрез представянето на водещи психологически интерпретации на определени периоди или стилове в изкуството, като с оглед на академичния контекст, част от който е дисциплината, акцентът е поставен върху изобразителното изкуство и индивидуалните особености на личността.

Технология на обучението и оценяване: С изучаването на курса студентите ще усвоят знания и умения позволяващи им успешна реализация в сферата на общата психология и приложната психология. Студентите изучаващи дисциплината „Психология на изкуството“ ще получат специализирана подготовка за реализиране на психологически и образователни изследвания и експерименти, базирани върху изкуството. Оценката по тази учебната дисциплина се формира в края на курса на обучение като се оценяват отговорите на студентите по писмени въпроси.

ПРОБЛЕМИ НА СОЦИАЛИЗАЦИЯТА НА ДЕЦА ОТ РАЗЛИЧНИ ЕТНОСИ

ECTS кредити: 3.0	Семестър: V семестър
Форма за проверка на знанията: изпит	Седмичен хорариум: 1 л. 1 пу.
Вид на курса: лекционен и практически	Статут на дисциплината: Избираема
Специалност: Педагогика на обучението по изобразително изкуство	Методическо ръководство: Катедра „Педагогика”, Факултет по педагогика

Лектор:

Проф. д-р Пелагия Терзийска

Анотация: Проблемът на социализацията на деца с различен етнически произход е частен проблем на общия процес на социализация на субекта. В този смисъл основните акценти върху проблема „социализация” се анализират на основание класически философски, психологически и педагогически постановки, както и в съответствие със социокултурната специфика и ценностно-ориентировъчни модели на поведение на средата, в която живее и се развива детето. Етническата принадлежност на децата във възрастта на детството, в контекста на социализацията им актуализира въпроси като: противоречия между индивидуален социален опит и изисквания на общностите; културното многообразие в училище; стратегии за приобщаване на децата с различен етнически произход към учебно-училищната действителност; социализация без предразсъдъци.

Съдържание на учебната дисциплина: Аспекти на социализацията във възрастта на детството. Същност и дефиниране на понятията социализация, етнос, етнически произход. Психо-социална характеристика на децата с различен етнически произход – равнище на социализация, социално възпитание, социално развитие, социална зрелост. Специфика на социалния опит на децата с различен етнически произход. Значими фактори за социализацията на децата с различен етнически произход – семейство и общност, институция и класни общности, познавателно съдържание и организация на образователната среда, училищна субкултура, извънкласни и извънучилищни дейности.

Технология на обучението и оценяване: Конкретизацията на проблематиката „Проблеми на социализацията на деца от различни етноси”, се разглежда в лекционени практически курс, организацията на които осигурява овладяване на базови знания по проблема, както и на компетенции за интерпретация и решения на проблемни ситуации и казуси, изследване на конкретни проблеми и представяне на резултати, теоретични проучвания и защита на собствени тези, групови дейности - изработване на постери по конкретни проблеми. Разработват се реферати по избран от всеки студент аспект на проблема и са защитават в края на учебния семестър.

ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН – 1, 2, 3

ECTS кредити: 3.0, 3.0, 3.0	Семестър: V, VI и VII семестър
Форма за проверка на знанията: изпит	Седмичен хорариум: 1 л. и 1 пу.
Вид на курса: лекционен и практически	Статут на дисциплината: избираема
Специалност: Педагогика на обучението по изобразително изкуство	Методическо ръководство: Катедра „Изобразително изкуство“ Факултет по изкуствата

Лектор: Доц. Христо Шапкаров

Анотация:

С обучението по графичен дизайн се цели да се развие уменията да се разработват проекти от областта на цялостното визуалното оформление на стоки от сферата на дизайна. Студентите се запознават с полиграфичното оформление на печатния дизайн, логотипове, печатната графика, художествени шрифтове.

Съдържание на учебната дисциплина:

- Запознаване със задачите на графичния дизайн, като основна дисциплина в оформлението на различните видове производства. Развитие на умения за проектиране и реализация на фирмената офис графика и рекламна графика;
- Изграждане на чувство за композиция и цялостна графична реализация на продуктите на рекламния дизайн;
- Формиране на сръчност за боравене със средствата на различни стилове и техники при изпълнение на рисувания проект, работа с визуализиращи програми и възможности за печатни варианти;
- Запознаване с целите и функциите на графичния знак като средство за визуална комуникация в обществена среда;
- Развитие на чувство за графична лаконичност и комуникативност при разработката на серия от пиктограми, знаци и логота за визуална идентификация и информация;
- Придобиване на умения и способност за създаване на индивидуален графичен стил за авторски решения в сферата на рекламния дизайн.

Технология на обучението и оценяването: Постига се посредством лекции и практически упражнения (самостоятелна работа). При практическите упражнения се изпълняват поставените от лекционния материал задачи. Изискват се задачи за продължение в самостоятелна работа в извънаудиторната заетост.

На практическите упражнения се проверява, до колко студентите са се справили със поставените проблемни задачи по време на лекционния курс като се усъвършенстват уменията им да изберат оптималното графичното решение - композиция, формат, подходящи шрифтове и цветови варианти.

ЖИВОПИСТА КАТО ГРУПОВА И ИНДИВИДУАЛНА ТЕРАПИЯ ПРИ ДЕЦА И ВЪЗРАСТНИ

ECTS кредити: 3.0	Семестър: VI семестър
Форма за проверка на знанията: изпит	Седмичен хорариум: 2 л.
Вид на курса: лекционен	Статут на дисциплината: Избираема
Специалност: Педагогика на обучението по изобразително изкуство	Методическо ръководство: Катедра „Изобразително изкуство“ Факултет по изкуствата

Лектор:

Проф. д-р Емил Куков

Анотация: “Живописа като групова и индивидуална терапия при деца и възрастни” е интердисциплинарна област, в която могат да намерят реализация студентите, завършващи специалност „Педагогика на обучението по изобразително изкуство“.

Съдържание на учебната дисциплина: Целите на лекционния курс са да се ориентират обучаващите се в теорията, историята и съвременните практики на живописа и терапията чрез изкуство. Предполага се, че знанията, получени в рамките на лекционния курс ще дадат възможност на обучаващите се чрез изобразително творчество (живопис) да се ориентират в съвременните практики на арттерапията (пасивна и активна) и да ги прилагат с помощта на специалист.

Технология на обучението и оценяване:

Аудиторна заетост: Осъществява се чрез лекции, поставят се задачи – индивидуални или за работа в екип. Методите за поднасяне на лекционния материал са лекция, дискусия, беседа, онагледяване (репродукции на художествени произведения, детски рисункии др.), оценяване и текущ контрол. Използваната техника за онагледяване е видео (над 200 видеофилма по изобразително изкуство), DVD, мултимедия (портативен компютър с мултимедиен видеопроектор), аспектот (с 2000 диапозитива по изобразително изкуство). В края на времето предвидено за лекция, около десет минути се предоставят на студентите за дискуссионни въпроси, възникнали в процеса на изложение на лекционния материал.

Извънаудиторна заетост: Студентите участват в самостоятелни форми на работа, които след реализирането им ще допринесат овладяването на основни и допълнителни знания и умения по учебната дисциплина и ще донесат съответния кредит на студентите.

ПИСМЕНА И ГОВОРНА КУЛТУРА

ECTS кредити: 3.0	Семестър: VI семестър
Форма за проверка на знанията: изпит	Седмичен хорариум: 2 су.
Вид на курса: семинарен	Статут на дисциплината: Избираема
Специалност: Педагогика на обучението по изобразително изкуство	Методическо ръководство: Катедра „Български език“ Филологически факултет

Лектори: Проф. д-р Антони Стоилов

Анотация:

Цел: Да формира у студентите умение да си служат правилно с правописните и правоговорните правила, действащи в съвременния български книжовен език. Да формира у студентите способност да си обясняват механизма на допусканата правописна или правоговорна неточност и причините, довели до нея – асимилационен или дисимилационен процес, диалектно влияние и т.н. Да възпита уважение към творческия гений на българина, възплътен в българския език.

Очаквани резултати: Студентите да овладеят правописните и правоговорните правила на съвременния български книжовен език в степен, позволяваща им както да положат успешно своя семестриален изпит по тази учебна дисциплина, така и да прилагат успешно тези знания в процеса на практическото си реализиране на пазара на труда. Да овладеят нормите на правопис и правоговор, за да се реализират като пълноценни специалисти в системата на българските образователни институции и всяка друга сфера, изискваща правилно боравене с правописните и правоговорните норми на съвременния български книжовен език. Да получат предвидения за дисциплината брой кредити.

Съдържание на учебната дисциплина: Обучението се осъществява по учебна програма, ситуирана в един модул, който е за семинарни занятия. Той включва набор от основни теоретични теми, специално подбрани от областта на правописа и правоговора в съвременния български книжовен език: Установяване на единен правопис; Правила за писане на пълен и на кратък определителен член; Употреба на главни букви; Слято, полуслято и разделно писане; Променливо Я; Употреба на запетая; Употреба на кавички, употреба на точка; Правоговор и др.

Технология на обучението и оценяване: Аудиторната заетост е изградена от семинарни занятия. По време на тях студентите овладяват теоретични знания от областта на съвременния български правопис и на съвременния български правоговор.

Извънаудиторната заетост на студента се състои от:

- самостоятелна работа в библиотека
- консултации с преподавателя
- подготовка за семинарното занятие
- подготовка за контролна работа
- писмено разработване на задачи и теми (реферати), поставени от преподавателя
- писмено разработване на курсова работа
- теренна работа (събиране и обработване на материал)

ДРЕВНИ ЦИВИЛИЗАЦИИ

ECTS кредити: 3.0	Семестър: VI семестър
Форма за проверка на знанията: изпит	Седмичен хорариум: 2 л.
Вид на курса: лекционен	Статут на дисциплината: Избираема
Специалност: Педагогика на обучението по изобразително изкуство	Методическо ръководство: Катедра „Културология“ Факултет по изкуствата

Лектори:

Проф. д.н.к. Васил Марков

Анотация: Целта на учебната дисциплина е да въведе студентите в основните характеристики, особеностите и проблемите, свързани с развитието на античните култури и изкуства, да стимулира творческото им мислене, да ги подготви за самостоятелна работа с писмените, археологическите източници и източниците от изобразителното изкуство, както и със съвременната научна литература.

Съдържание на учебната дисциплина: В Дисциплината „Древни цивилизации“ се изучават културата и изкуството на Древен Египет, Древна Месопотамия, Древна Анатолия, Древна Тракия, Древна Елада и Древен Рим. Особено внимание е отделено както на специфичните особености и достижения на отделните култури и изкуства, така и на техните взаимни влияния, при това както във времето, така и в пространството. Направен е опит да се очертаят посоките на движение, както и сложния процес на натрупване на културни и художествени ценности, станали основа за изграждането на Европейската цивилизация.

Технология на обучението и оценяване:

Аудиторна заетост: Лекции върху основните теми – продължителност 30 часа.

Извънаудиторна заетост: Самостоятелната работа е свързана с разработване на поставени задачи по избор от следните предложения: - изготвяне на библиографска справка; - подготовка за тестове и контролни проверки на знанията; - рефериране на литература, свързана с изучаваните теми (и рецензиране на реферираната статия, студия, част от монография); - писане на курсова работа.

МЕТОДИКА НА ПРЕПОДАВАНЕ НА ЖИВОПИС В СПЕЦИАЛИЗИРАНИ УЧИЛИЩА

ECTS кредити: 3.0	Семестър: VII семестър
Форма за проверка на знанията: изпит	Седмичен хорариум: 2 л.
Вид на курса: лекционен	Статут на дисциплината: Избираема
Специалност: Педагогика на обучението по изобразително изкуство	Методическо ръководство: Катедра „Изобразително изкуство“ Факултет по изкуствата

Лектори:

Проф. д-р Емил Куков

Анотация: Курсът „Методика на преподаване на живопис в специализирани училища” е насочен към разкриване основните методологични и общотeorетични проблеми, свързани с преподаването на живопис в паралелките с разширено изучаване на изобразително изкуство в общообразователното училище, художествените гимназии, школите по изобразително изкуство (живопис), висшите училища, обучаващи по изобразително изкуство (живопис). Тази дисциплина се явява важна за формирането на специалисти-педагози по изобразително изкуство (живопис) в университетски условия. Наблюденията показват, че значителна част от завършилите тази специалност се насочват към преподаване на изобразително изкуство (живопис) в различни сфери: общообразователното училище I – XII клас, средни специализирани училища, частни школи, ателиета, любителски курсове и т. н. Това предизвиква специален интерес към проблемите на обучението по живопис в различни възрастови граници.

Съдържание на учебната дисциплина: Лекционният курс Методика на преподаване на живопис разкрива: теоретичните основи на обучението по изобразително изкуство (живопис); специфичните особености на преподаване; специфични изисквания при разработване на методики за преподаване на изобразително изкуство (живопис).

Курсът запознава с методи и форми на обучение, които могат да се прилагат в професионални школи по изобразително изкуство, кръжоци, специализирани паралелки в гимназиите с преподаване на изобразително изкуство (живопис), частни училища, колежи.

Технология на обучението и оценяване:

Аудиторна заетост: Осъществява се чрез лекции, поставят се задачи – индивидуални или за работа в екип. Методите за поднасяне на лекционния материал са лекция, дискусия, беседа, онагледяване (репродукции на художествени произведения, детски рисунки др.), оценяване и текущ контрол. Използваната техника за онагледяване е видео (над 200 видеофилма по изобразително изкуство), DVD, мултимедия (портативен компютър с мултимедиен видеопроектор), аспектомат (с 2000 диапозитива по изобразително изкуство). В края на времето предвидено за лекция, около десет минути се предоставят на студентите за дискусии въпроси, възникнали в процеса на изложение на лекционния материал.

Извънаудиторна заетост: Студентите участват в самостоятелни форми на работа, които след реализирането им ще допринесат овладяването на основни и допълнителни знания и умения по учебната дисциплина и ще донесат съответния кредит на студентите.

ИДЕНТИФИКАЦИЯ И РАЗВИТИЕ НА НАДАРЕНИ ДЕЦА

ECTS кредити: 3.0	Семестър: VII семестър
Форма за проверка на знанията: изпит	Седмичен хорариум: 2 л.
Вид на курса: лекционен	Статут на дисциплината: Избираема
Специалност: Педагогика на обучението по изобразително изкуство	Методическо ръководство: Катедра „Изобразително изкуство“ Факултет по изкуствата

Лектори:

Доц. д-р Диана Захариева

Анотация: Учебната дисциплина се вписва много добре в актуалната задача за разработка на Национална стратегия за работа с надарените ученици. Включването на дисциплина по този важен въпрос в подготовката на бъдещите учители осигурява овладяването на знания и изграждането на компетентности за идентификация и развитие на надарените ученици още по време на следването им във висшето училище.

Съдържание на учебната дисциплина: Целта на обучението по дисциплината е осмисляне от студентите на важността и същността на проблема за идентификацията и развитието на детския талант и овладяване на необходимите компетентности за ефективното му разрешаване в педагогическата практика. Основните задачи на обучението по дисциплината са: 1.Изграждане у студентите на положителна мотивация относно откриването и развитието на надарените деца; 2.Формиране на компетентности у студентите за характеризирането, диагностицирането и технологиите за работа с надарените ученици; 3.Изграждане на практически умения у студентите за прилагане на ефективни методики за откриване и развитие на детския талант в педагогическата практика (чрез групов и индивидуален тренинг); 4.Развитие на дивергентно мислене у студентите, усъвършенстване на уменията им за изследователска дейност в търсенето и прилагането на оптимални стратегии и технологии за работа с надарените деца.

Технология на обучението и оценяване:

Аудиторната заетост включва: Изложение в съчетание сбеседа, демонстрация и наблюдение, дискусия, диспути по определени въпроси; работа в екип за решаване на проблемни въпроси и задачи, казуси, разработка на инструментариуми и тестове, разработка на проекти за подготовка и провеждане на уроци, презентации.Извънаудиторната заетост предвижда: Проучване на документи; анализиране на литературни източници; решаване на проблемни въпроси и задачи; библиографски справки; разработка на казуси и тестове; експериментална работа в съвместни публикации с преподаватели; работа в студентски проблемни групи. В края на семестъра студентите завършват с оценка от изпит. Тя се получава и на основата на активността на студентите по време на лекциите и практическите упражнения, чрез контролни работи (тестове) през седмата седмица от семестъра и в края на семестъра, качеството на разработените реферати и индивидуални учебни проекти.

АРТТЕРАПИЯ – ТЕОРИЯ, ИСТОРИЯ И СЪВРЕМЕННИ ПРАКТИКИ

ECTS кредити: 3.0	Семестър: VII семестър
Форма за проверка на знанията: изпит	Седмичен хорариум: 2 л.
Вид на курса: лекционен	Статут на дисциплината: Избираема
Специалност: Педагогика на обучението по изобразително изкуство	Методическо ръководство: Катедра „Изобразително изкуство“ Факултет по изкуствата

Лектори:

Проф. д-р Емил Куков

Анотация: Арттерапията е интердисциплинарна област, в която могат да намерят реализация студентите, завършващи специалност „Педагогика на обучението по изобразително изкуство“.

Съдържание на учебната дисциплина: Целите на лекционния курс по “Арттерапия – теория, история и съвременни практики” са да се ориентират обучаващите се в теорията, историята и съвременните практики на арттерапията. Предполага се, че знанията, получени в рамките на лекционния курс ще дадат възможност на обучаващите се да изберат определено направление на арттерапия, да се запознаят със

специфичните форми и средства на това направление и да го практикуват с помощта на специалист.

Технология на обучението и оценяване: Аудиторна заетост: Осъществява се чрез лекции, поставят се задачи – индивидуални или за работа в екип. Методите за поднасяне на лекционния материал са лекция, дискусия, беседа, онагледяване (репродукции на художествени произведения, детски рисунки др.), оценяване и текущ контрол. Използваната техника за онагледяване е видео (над 200 видеофилма по изобразително изкуство), DVD, мултимедия (портативен компютър с мултимедиен видеопроектор), аспектомат (с 2000 диапозитива по изобразително изкуство). В края на времето предвидено за лекция, около десет минути се предоставят на студентите за дискуссионни въпроси, възникнали в процеса на изложение на лекционния материал.

Извънаудиторна заетост: Студентите участват в самостоятелни форми на работа, които след реализирането им ще допринесат овладяването на основни и допълнителни знания и умения по учебната дисциплина и ще донесат съответния кредит на студентите.

КОМПОЗИЦИЯ

ECTS кредити: 3.0	Семестър: VII семестър
Форма за проверка на знанията: изпит	Седмичен хорариум: 1 л. 1 пу.
Вид на курса: лекционен и практически	Статут на дисциплината: Избираема
Специалност: Педагогика на обучението по изобразително изкуство	Методическо ръководство: Катедра „Изобразително изкуство“ Факултет по изкуствата

Лектори:

Проф. д-р Ралица Игнатова

Анотация: Композицията е самата същност на художествената творба. Тя решава качеството и значимостта на живописното произведение. Успешното и оригинално организиране на композицията, може да оправдае дори по-свободното решаване на някои формални задачи и детайли. От първата до последната мазка върху живописните творби - всичко е композиция. Големината на “Мазката” дори според Дьолкроа зависи от размера на платното.

Композицията е точно определено разположение на компонентите на творбата с цел разкриване главната идея. В композицията се решават проблемите на пространството, моделировката, цветната хармония, ритъма и контраста, симетрията и движението, светлината и композиционния център.

Съдържание на учебната дисциплина: Композицията започва с ескизи, рисуване на етюди и самото изпълнение на творбата в избрания формат, основи, бои и материали. Умението да композираш се основава и изгражда чрез непрекъснато рисуване по натура, памет и въображение, запознаване и задълбочен анализ на творби от най-големите художници в миналото и днес. Уменията по Композиция се развиват и усъвършенстват чрез различните творчески задачи, които студентите задължително решават в къщи, а така също в конферансите и анализа на техни живописни ескизи за композиции. Композицията има фундаментална и методична връзка с упражненията по Рисуване, Живопис и Графика, лекциите по История на изкуството, Естетика, Пластична анатомия и Перспектива.

Технология на обучението и оценяване: Обучението по композиция е структурирано върху лекции и практически упражнения, разглеждащи принципите на организация и пластичната структура на художествената творба. Анализират се характерни

произведения на известни художници чрез съвременни аудио-визуални средства - видеофилми, диапозитиви и богато илюстрирани книги за художници и школи в изкуството. В практическите упражнения студентите създават самостоятелно живописни ескизи за различни фигурални композиции. Условие за усвояване на необходимите знания и умения е задължителното посещаване и активна творческа работа, по време на практическите упражнения. В края на семестъра студентите полагат писмен теоретичен изпит.

СТИЛИЗАЦИЯТА В ТВОРЧЕСКИЯ ПРОЦЕС ПО ИЗОБРАЗИТЕЛНО ИЗКУСТВО

ECTS кредити: 3.0	Семестър: VII семестър
Форма за проверка на знанията: изпит	Седмичен хорариум: 2 л.
Вид на курса: лекционен	Статут на дисциплината: Избираема
Специалност: Педагогика на обучението по изобразително изкуство	Методическо ръководство: Катедра „Изобразително изкуство“ Факултет по изкуствата

Лектори:

Доц. д-р Диана Захариева

Анотация: Целта на лекционния курс „Стилизацията в творческия процес по изобразително изкуство” е да запознае студентите с понятието стил в теоретичен и практически аспект, с историята на стиловете в изкуството, със специфичните стилови особености на отделни периоди от изкуството и на конкретни творци. Тези познания са насочени да фомират собствени творчески възможности за създаване на устойчиви стилови особености, както и към евентуална бъдеща педагогическа работа с различни възрастови групи. Познаването на стиловите особености на произведението на изобразително изкуство в исторически план, както и стила на различни видове изобразително изкуство в съвременността ще позволи на студентите да се реализират и като специалисти към художествени галерии, музеи, в сферата на антиквариата и художественото оценителство.

Съдържание на учебната дисциплина: Първи модул: Теоретични проблеми на стила, Втори модул: Стиловете в историята на изкуството /стилознание/, Трети модул: Стилът в индивидуалното творческо развитие на съвременния художник.

Технология на обучението и оценяване: Аудиторна заетост: Осъществява се чрез лекции, поставят се задачи – индивидуални или за работа в екип. Методите за поднасяне на лекционния материал са лекция, дискусия, беседа, онагледяване (репродукции на художествени произведения, детски рисункии др.), оценяване и текущ контрол. Използваната техника за онагледяване е видео (над 200 видеофилма по изобразително изкуство), DVD, мултимедия (портативен компютър с мултимедиен видеопроектор), аспектомат (с 2000 диапозитива по изобразително изкуство). В края на времето предвидено за лекция, около десет минути се предоставят на студентите за дискуссионни въпроси, възникнали в процеса на изложение на лекционния материал. Извънаудиторна заетост: Студентите участват в самостоятелни форми на работа, които след реализирането им ще допринесат овладяването на основни и допълнителни знания и умения по учебната дисциплина и ще донесат съответния кредит на студентите.